БҮГҮ ЧУРТТАРНЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, КАТТЫЖЫҢАР!

1925 чылда үндезилеттинген

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1961 ч. ФЕВРАЛЬ 24 ПЯТНИЦА № 47 (4837).

Өртээ 2 көп.

СЭКП Төп Комитединде болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинде

Көдээ ажыл-агый техниказын, артык кезектерни, минералдыг чемишчидилгелерни болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерни садар, колхозтарда болгаш совхозтарда машиналарның септелгезин база ажыглалын организастаар талазы-биле ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Бүгү-эвилел каттыжыышкынын („Союзсельхозтехниканы") тургузар дугайында

Машина-трактор станцияларын эде организастаанының болгаш техниканы колхозтарга сатканының түннелинде техниканы эки ажыглаарынга, көдээ ажыл-агый бүдүрүлгезин улам ыңай механизастаарынга болгаш күш-ажылдың бүдүрүкчүлүүн бедиринге улам таарымчалыг байдалдар тургустунган. Оон-биле кады техниканы, артык кезектерни, минералдыг чемишчидилгелерни болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерни колхозтарга болгаш совхозтарга садарының туруп турар чурумун өскертири эргежок чугула апарган деп СЭКП Төп Комитеди болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели демдеглээн.

Колхозтарның болгаш совхозтарның техника-биле хандырылгазының чоокку үеге чедир-ле туруп келген чуруму улуг четпестерлиг болган. Машиналарны бүдүрелинге болгаш оларны садарынга колхозтарның, совхозтарның чагыгларын Көдээ ажыл-агый министерствозу херек кырынга өөренип көрбейн турган. Машиналарны колхозтарның болгаш совхозтарның ылап хереглеп турарын өөренип көрбейн, оларны Көдээ ажыл-агый министерствозунуң хуваалдазы ёзугаар төпчүткен чурум-биле районнарже болгаш областарже хаая эвес чорудуп турган. Ол дээрге бир районнарга чөптүг ажыглаттынып шыдаттынмас техниканы ыналар чорудуп турда, өске районнарга ындыг техникага хереглел хандыртынмайн турар чорукка чедирген.

Көдээ ажыл-агый машиналарын бүдүрелин организастаарда чурттуң янзы-бүрү районнарының зона талазы-биле онза байдалдарын чедир өөренип көрбейн турган.

Техниканы, артык кезектерни, минералдыг чемишчидилгелерни болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерни колхозтарга болгаш совхозтарга садарының туруп турар системазын улам-на чаа демократтыг үндезинни барымдаалап өскертири эргежок чугула деп СЭКП ТК болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели санап тур.

ТК-ның январь (1961 чыл) Пленумунуң шиитпирлерин ёзугаар СЭКП Төп Комитединиң болгаш ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелиниң **доктаатканы болза:**

1. Көдээ ажыл-агый техниказын, артык кезектерни, минералдыг чемишчидилгелерни болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерни садар, колхозтарга болгаш совхозтарга машиналарның септелгезин база ажыглалын организастаар талазы-биле ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Бүгү-эвилел каттыжыышкынын («Союзсельхозтехниканы») ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Күрүне комитеди эргелиг кылдыр тургузары эргежок чугула деп көөр. Каттыжыышкын болза техниканың, минералдыг чемишчидилгелерниң болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерниң бүгү хевирлеринге колхозтарның, совхозтарның хереглелдерин хандырарын чорудар; тракторларга, хөрзүн ажылдан кылыр болгаш дүжүт ажаап алыр машиналарга, автомобильдерге, моторларга, артык кезектерге, көдээ ажыл-агый бүдүрүлгезинин негеп турар бүгү-ле үүлдериге колхозтарның болгаш совхозтарның негелделерин өөренип көөр ужурлуг.

«Союзсельхозтехника» бот орулга-чарылгалыг болур чорукка үндезилеп ажылдаар. Каттыжыышкын болза колхозтардан болгаш совхозтардан чагыгларны алгаш, оларга үндезилээш ССРЭ-ниң Күрпланын дамчыштыр машиналарның кандыг-бир хевирлерин бүдүрер талазы-биле үлетпүрге чагыгларны хуваап таарыштырар. Каттыжыышкын болза бир талазында, колхозтарның, совхозтарның болгаш үлетпүрүнүң аразынга ажылдаар чер болур, өске талазында, көдээ ажыл-агый техниказының, минералдыг чемишчидилгелериниң болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилериниң чамдык кезии-биле оларны хандырар чер болур. Ынчангаш ол чер колхозтарның болгаш совхозтарның кандыг-бир техникага негелделерин хуваавайн, а долузу-биле хандырар кылдыр ажылын тургузар ужурлуг.

Көдээ ажыл-агыйның хереглелдериниң улам долу үчёдүн кылыр болгаш «Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкынының ажылынга идепкейлиг салдарлыг болур аргаларны эвилелдешкен республикаларга тыпсыр сорулга-биле ол каттыжыышкынның чанынга Чөвүлелди организастаар, оон составынга «Союзсельхозтехниканың» республика каттыжыышкыннарының даргалары, «Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкынының коллегиязының кежигүннери, чурттуң янзы-бүрү зоналарындан совхозтарның директорлары болгаш колхозтарның даргалары, эртемденнер, тускай эртемниглер база тракторнуң болгаш көдээ ажыл-агый машина тудуушкынуның кол-кол заводтарының директорлары кирер.

Чөвүлелдиң даргазы болза «Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкынының даргазы болур.

Бо айтырыг талазы-биле Чарлыктың төлевилелиги ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунга киирер.

2. «Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкынының төп аппарадының тургузуун саналдап келгенин ёзугаар бадылаар.

3. Эвилелдешкен республикаларга «Сельхозтехниканың» бот орулга-чарылгалыг республика каттыжыышкыннарын эвилелдешкен республикаларның Министрлер Чөвүлелдериниң күрүне комитеттери эргелиг кылдыр организастаарын эргежок чугула деп санаар.

4. Автономнуг республикаларга, крайларга болгаш областарга «Сельхозтехниканың» бот орулга-чарылгалыг каттыжыышкыннарын, а ол ышкаш «Сельхозтехниканың» районнар аразының аты районнар салбырларын организастаарын эвилелдешкен республикаларның Министрлер Чөвүлелдери хандырар, септелге-техниктиг, шынаа-мелиоративтиг, машина-мелиоративтиг болгаш өске-даа специализастаан станцияларны, а ол ышкаш эвилелдешкен республикаларның Министрлер Чөвүлелдериниң чанында көдээ ажыл-агыйга бүдүрүлгеге хереглээр барааннарны садарын боттандырын турар машиналар садыглаар кол эргелелдиң системазының район складтарын болгаш магазиннерин ол салбырларга шилчидип бээр.

5. «Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкыны-биле дугуржуп алгаш, «Сельхозтехниканың» республика каттыжыышкыннарының болгаш оларга чагыткан организацияларның тургузуун база штаттарын ийи неделя хуусада бадылаарын эвилелдешкен республикаларның Министрлер Чөвүлелдеринге дагзыр.

РСФСР-ниң Төп кезииниң автономнуг республикаларының болгаш областарының көдээ ажыл-агый мурнакчыларының Чөвүлел хуралында

МОСКВА. (СЭТА). Кремльдиң Улуг ордузунда РСФСР-ниң Төп кезииниң автономнуг республикаларының болгаш областарының чөвүлел хуралы үргүлчүлеп турар.

Чөвүлел хуралдың ажылынга эштер Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, Г. И. Воронов, В. В. Гришин олар киржип турар.

Чөвүлел хуралга Москва, Брянск, Владимир, Горький, Иваново, Калинин, Калуга, Киров, Кострома, Рязань, Смоленск, Тула, Ярослав областарның, Марий болгаш Чуваш АССР-лериң партия болгаш совет организацияларының удуртукчулары чүве чугаалаан сөөлүнде санаалдар эгелээн.

Кострома областың «Октябрь 12 чылы» колхозунуң даргазы, Социалистиг Күш-ажылдың Маадыры П. А. Малинина чалбыыштыг кыйгырыг-биле чүве чугаалаан. Оон чугаазын улуг кичээнгей-биле дыңнаан болгаш адыш часкап турган. П. А. Малинина бодунуң колхозунуң планнарының болгаш ажыл-агыйының дугайын чугаалаан. Эрткен чылын олар көдээ ажыл-агый шөлдериниң чүс га бүрүзүнге онааштыр 814 центнер сүттү, дириг деңзи-биле 191 центнер эътти бүдүргеннер. Ында 100 гектар шөл бүрүзүнге 46 баш мыйыстыг бода мал онаажыр. Колхозка кукуруза улуг дузалыг болган. Эрткен чылын га бүрүзүнден 480 центнер ногаан массаны алган. Ам үеде колхозчулар эш Н. С. Хрущевтуң сүмези-биле мал чеминге хереглээр чигир саёклазын тарыыр деп шиитпирлеп алган.

Сорулгалар өзүп турар. Колхозчулар доктаамал төлевирни, шөлээ акшазын, а назылап кыраанда — пенсияны ап турарлар.

Ам үеде колхозчуларның кол кичээнгейи январь Пленумунуң шиитпирлерин эки күүседиринче угланган деп эш Малинина чугаалаан. СЭКП-ниң XXII съездизинге алдар кылдыр олар чүс га ажыглалдыг черлерге онааштыр 200 центнер эътти болгаш 1.100 центнер сүттү бүдүрер деп, бедиткен хүлээлгелерни алганнар.

МУРНАКЧЫЛАРГА ДЕҢНЕЖИР

Краснодар край. Тбилиси районнуң «Кубань» көдээ ажыл-агый артелиниң колхозчулары элээн каш чылдарның дургузунда тараа культураларының эки дүжүдүн өстүрүп келгеннер. Эрткен чылын 789 га черниң га бүрүзүнден 49 центнер кукуруза тараазы болгаш 1850 га черниң га бүрүзүнден 31,5 центнер кызыл-тас алдынган. Артельдиң орулгазы чыл бүрүде чаа акшага 1,1 — 1,3 миллион рубль бооп турар.

Эң эки эжилдап турарларның бирээзинге Иван Саенконуң механизастаттынган звеновузун санап турары чөптүг. Эрткен чылын И. Саенко бодунуң дузалакчы эжи Алексей Лобко-биле 88 га шөлге га бүрүзүнден 87 центнер кукуруза тараазын өстүрүп алган. Олар боттарының бар турар аргаларын санап көргеш, Украинаның алдарлыг кукуруза өстүрүкчүзү Евгений Долинюкту социалистиг чарышка кыйгырганнар.

СЭКП-ниң XXII съездизинге уткуштур артельдиң колхозчулары кукуруза тарылгазын көвүдедир, көдээ ажыл-агый техниказының бүдүрүкчүлүг чоруун бедидип, культураларны өстүрериниң мурнакчы аргаларын хереглеп тургаш, га бүрүзүнден 70 центнер чедир дүжүттү алыр деп шиитпирлээннер. Бо чылын колхозка механизастаттынган сес звенолар ажылдаар.

Чурукта (солагай талазындан оң талазынче): колхозта партбюроонуң секретары Д. М. Комин, агроном В. Д. Портнягина, колхоз даргазы В. Н. Кирсанов болгаш кол агроном А. Я. Опанасюк тарылга шөлдерин механизастаттынган звеноларга хуваарын планнап тур.

СЭТА-ның фотохрониказы.

Гектар бүрүзүнден 700 центнер кукурузаның ногаан массазын өстүрери, 10 центнер мочактарны чыып алыры көрдүнген.

Владимир областың «Правда» колхозунуң саанчызы В. Г. Хелькевичиниң чугаазы кончуг солун болган. 1959 чылда чаа-ла бистиң фермага 48 инекти 5 саанчы саап турган. Ам мен чаасканн 100 инекти хүлээп алган мен, а хостуг үем улам көвүдээн. Мыйыстыг бода малды сула ажаалдаже киргенивистиң болгаш хөй күш үнер ажылдарны механизастаанывыстың түннелинде ындыг болган деп В. Г. Хелькевич чугаалаан.

Москва областың «Заоксий» совхозунуң механизатору И. С. ЖИРНОВ кукуруза өстүрериниң дуржулгазын чугаалаан. Ам бо чылын ол дузалакчы эжи И. И. Тереховбиле кады 200 га шөлге кукурузаны өстүрүп, га бүрүзүнден 700 центнерден эвээш эвес ногаан массаны алырын хүлээнген.

Индирде Тула областың «Кызыл богатырь» совхозунуң директору П. В. Чебукин. Чер ажылының бедик культуразын нептереткениниң түннелинде Туланың черинден чыл бүрүде өзүп турар «Кубань» дүжүттү ап эгелээнин ол чугаалаан. 1958 чылда совхоз га бүрүзүнден 16,5 центнер тарааны, 1959 чылда — 19,5 центнерни, эрткен чылын — 22,2 центнерни алган. СЭКП ТК-ның январь Пленумунуң шиитпирлерин күүсетпишаан, совхозтуң коллективи бо чылын тараа культураларының дүжүдүн га бүрүзүнден 26—27 центнерге, кукурузаның мочактары-биле — 40—50 тоннага чедирер деп шиитпирлээн.

Кукурузаның болгаш өске-даа культураларның бедик дүжүдүн өстүрүп алырының дуржулгазын Чуваш АССР-ниң Ленин аттыг колхозунуң даргазы С. К. Коротков чугаалаан. Быжыг чем суурну тургусканының түннелинде колхоз 100 га ажыглалдыг черлерге онааштыр 174 центнер эътти, 515 центнер сүттү бүдүрген. Эш Коротков оон ыңай түр өске үнүштер ажыглаан черлерге чочак-тараанны дөрбелчин-уяланчак арга-биле тарааш, бедик дүжүттү алырының дугайын база чугаалаан.

Чөвүлел хуралдың киржикчилери Кремльдиң эң аныяк аалчызы — Кострома областың Сусанин районунуң Кишино школазының сески классчызы Галя Беляеваның чугаазын чылыы-биле хүлээп алган.

Кишино школазының өөреникчилери кукурузаны үш чыл улай өстүрүп, ногаан массаның бедик дүжүдүн ап келген. Эрткен чылын олар 5 га шөлдүң га бүрүзүнден 950 центнер ногаан массаны алгаш, бо чылын 1000 центнерни алырын шиитпирлээн.

Аныяк мичуринчилер чигир сөёклазы-биле кырлыг-караны база өстүрерлер.

Школаның пионерлериниң даалгазы-биле Галя Беляева Кострома областың өөреникчилериниң күш-ажылчы херектериниң дугайында альбом белекти эш Н. С. Хрущевка тураскаал кылдыр берген. Никита Сергеевич школачының холун өөрүп, байырлап туткан.

Чөвүлел хуралга оон-даа ыңай хөй кижилер саналды берген болгаш оон ажылы үргүлчүлеп турар.

СЭКП ТК-ның болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаалынга капсырылга

„Союзсельхозтехниканың" Бүгү-эвилел каттыжыышкынының төп аппарадының тургузуу

Эртем-техниктиг чөвүлел.

Көдээ ажыл-агый техниказын болгаш үлетпүрге хереглээр. барааннарны садар талазы-биле эргелел.

Чаа-техниканы чагыгларының, шылгаарының болгаш шиңгээдип ажыглаарының эргелели, ол эргелел машиналарның шынары дээш контроль талазы-биле инспекциялыг.

Септелгениң болгаш бүдүрүлге-техниктиг хандырылганың эргелели.

План-экономиктиг эргелел.

Техниктиг информация болгаш реклама бюрозу.

«Союзсельхозтехниканың» Бүгү-эвилел каттыжыышкынының чанынга турарлар болза:

Каттыжыышкын чөвүлели.

Күрүнениң машина шылгап хынаар зоналар аайы-биле станциялары база тракторларны болгаш көдээ ажыл-агый машиналарын шылгап хынаар талазы-биле Кубаньның әртем-шинчилел институту.

Көдээ ажыл-агыйның электрижидилгеин төлевилээр талазы-биле Бүгү-эвилелдиң күрүне институту («Гипросельэлектро»).

Бүгү-эвилелдиң «Союзсельхозтехника» каттыжыышкынының даргазынга эш П. С. Кучумовту томуйлаар дугайында

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Чарлыы

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң **доктаадыры болза:**

Бүгү-эвилелдиң «Союзсельхозтехника» каттыжыышкынының даргазынга эш Павел Сергеевич **Кучумовту** томуйлаар.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы
Л. БРЕЖНЕВ.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Секретары
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 чылдың февраль 20.

КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙ ТЕХНИКАЗЫН, АРТЫК КЕЗЕКТЕРНИ, МИНЕРАЛДЫГ ЧЕМИШЧИДИЛГЕЛЕРНИ БОЛГАШ ӨСКЕ-ДАА МАТЕРИАЛ-ТЕХНИКТИГ ХӨРЕҢГИЛЕРНИ САДАР, КОЛХОЗТАРДА БОЛГАШ СОВХОЗТАРДА МАШИНАЛАРНЫҢ СЕПТЕЛГЕЗИН БАЗА АЖЫГЛАЛЫН ОРГАНИЗАСТААР ТАЛАЗЫ-БИЛЕ ССРЭ-НИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНИҢ БҮГҮ-ЭВИЛЕЛ ҚАТТЫЖЫЫШҚЫНЫН («СОЮЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКАНЫ») ТУРГУЗАР ДУГАЙЫНДА

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СОВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ЧАРЛЫЫ

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң **доктаадыры болза:**

Көдээ ажыл-агый техниказын, артык кезектерни, минералдыг чемишчидилгелерни болгаш өске-даа материал-техниктиг хөреңгилерни садар, колхозтарда болгаш совхозтарда машиналарның септелгезин база ажыглалын организастаар талазы-биле ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Бүгү-эвилел каттыжыышкынын—«Союзсельхозтехниканы» тургузар.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы
Л. БРЕЖНЕВ.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Секретары
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 чылдың февраль 20.

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң чанында Чечен чогаал болгаш уран чүүл талазы-биле Ленинчи шаңналдар комитединде

1961 чылда Ленинчи шаңналдар тыпсыры-биле киирип келген бүгүле ажылдарны Комитеттиң секциларынга болгаш пленумунга чугаалажып көргүлээнинин соонда, моон соңгаар-даа чугаалажып көөру-биле дараазында кандидатуларны хүлээп алган дээрзин Чечен чогаал болгаш уран чүүл талазы-биле Ленинчи шаңналдар комитеди дыңнадып тур:

ЧЕЧЕН ЧОГААЛ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

1. **Айтманов Чингиз. «Джмиля»,** тоожу.

Киргизияның Чогаалчылар эвилели киирген.

2. **Арбузов А. Н. «Иркутск төөгүзү»,** шии.

Культура ажылдакчыларының профэвилел ТК-зы, РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры, «Трехгорная мануфактура» комбинат киирген.

3. **Гончар А. Т. «Кижи болгаш чепсек»,** роман.

Украинаның Чогаалчылар эвилели, Украинаның комсомол ТК-зының «Салгакчы» журналының редколлегиязы киирген.

4. **Кожевников В. М. «Таныжыңар, Балуев»,** тоожу.

РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилели, Күрүнениң чечен чогаал номнары үндүрер чери киирген.

5. **Марков Г. М. «Черниң дузу»,** роман.

РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры, Күрүнениң чечен чогаал номнары үндүрер чери, ВЛКСМ ТК-ның «Аныяк гвардия» деп ном үндүрер чери, «Ыраккы Чөөн чүк» журналдың редколлегиязы киирген.

6. **Прокофьев А. А. «Аян чорукче чалалга»,** шулуктер ному.

РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилели, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Ленинград салбыры киирген.

7. **Рашидов Ш. Р. «Шуургандан күштүг»,** роман.

Узбекистанның Чогаалчылар эвилели, Ортаакы Азияның В. И. Ленин аттыг күрүне университеди киирген.

8. **Салынский А. Д. «Барабанчы кыс»,** шии.

РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры киирген.

9. **Симонов К. М. «Дириглер болгаш өлүглер»,** роман.

«Знамя» журналдың редколлегиязы киирген.

10. **Солоухин В. А. «Шалыңның арыг дамдызы»,** лириктиг тоожу.

РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилели, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры, ВЛКСМ ТК-ның «Аныяк гвардия» деп ном үндүрер чери, «Знамя» журналдың редколлегиязы киирген.

11. **Сафронов А. В. «Чем быжыгыкчызы»,** шии.

РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилели, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры киирген.

12. **Твардовский А. Т. «Ыраан тудум — ыраар»,** шулуглел.

ССРЭ-ниң Чогаалчылар эвилели, «Правда» солуннуң редколлегиязы, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилели, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москва салбыры, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Ленинград салбыры, Күрүнениң чечен чогаал номнары үндүрер чери, ВЛКСМ ТК-ның «Аныяк гвардия» деп ном үндүрер чери, «Кызыл маяк» солуннуң (Псков областың Палкинск районда) редакциязы киирген.

МУЗЫКА БОЛГАШ КОНЦЕРТ-КҮҮСЕДИЛГЕ ХЕРЗЭНИҢ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

1. **Жиганов Н. Г. «Джалиль»,** опера (ырлыг шии).

ССРЭ-ниң Композиторлар эвилели, РСФСР-ниң Культура министерствозу, СЭКП Татар обкому, Татар АССР-ниң Культура министерствозу, Татарияның Композиторлар эвилели, Татарның күрүнениң Д. Джалиль аттыг опера болгаш балет театры киирген.

2. **Иванов К. К.** Концерт-күүседилге ажылы дээш.

Москваның күрүне филармониязы киирген.

3. **Мравинский Е. А.** Концерт-күүседилге ажылы дээш.

РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Композиторлар эвиледи, Москваның күрүне филармониязы киирген.

4. **Рихтер С. Т.** Концерт-күүседилге ажылы дээш.

РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Композиторлар эвилели, Москваның күрүне филармониязы киирген.

5. **Салианов В. Н.** «Он ийи» — ниити ырга болгаш симфониктиг хөгжүмге оратория-шулуглел.

Композиторлар эвилелиниң Ленинград салбыры киирген.

УРАН ЧУРУЛГА ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

1. **Головницкий Л. Н. «Дилиндектерни аңдарып каапкан»** деп сценаны.

РСФСР-ниң Чуруулга эвилели киирген.

2. **Коржев-Чувелов Г. М.** Үш кезектен тургустунган чурук дээш: **«Коммунист», «Гомер» (ажылчын студия)», «Тук көдүрүп турар кижи», «Интернационал».**

ССРЭ-ниң Чуруулга академиязы, РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилелиниң Москвада салбыры киирген.

3. **Мальцев П. Т. «1944 чылдың май 7-де Сапун-дагны штурмнааны»** деп диорама.

Совет Армияның болгаш Шериг-Далай Флодунуң Политиктиг кол эргелели, Украинаның КП-зының Севастополь хооркому киирген.

4. **Пластов А. А. «Чай»** деп чуруу дээш.

ССРЭ-ниң Чурукчулар эвилели, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилели, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилелиниң Москва салбыры киирген.

5. **Пророков Б. И. «Ол натаптаттынмас ужурлуг»** деп кезек чуруктары дээш.

ССРЭ-ниң Чуруулга академиязы, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилели, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилелиниң Москвада салбыры киирген.

6. **Ткачев А. П., Ткачев С. П. «Тулчуушкуннар аразында»** деп чуруу дээш.

ССРЭ-ниң Чурукчулар эвилели, РСФСР-ниң Культура министерствозу, РСФСР-ниң Чурукчулар эвилели киирген.

7. **Фаворский В. А.** А. С. Пушкиннин бичии трагедияларынга кааскалга (ыяшка оюп кескен чурумал) дээш.

РСФСР-ниң Чурукчулар эвилелиниң Москвада салбырындан киирген.

8. **Чуйков С. А. «Индияның бөдүүн кижилериниң дугайында»: «Тайбың ажыл», «Кулдуң ыры», «Кежээки бодал»** деп чаңгыс уткалыг үш чурук дээш.

РСФСР-ниң Чурукчулар эвилелиниң Москва салбыры киирген.

ТЕАТР УРАН ЧҮҮЛҮ БОЛГАШ КИНЕМАТОГРАФИЯ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

1. **Вивьен Л. С.** — режиссер, **Черкасов Н. К.** — Дроновтуң ролунуң ойнакчызы. Ленинградтың күрүнениң А. С. Пушкин аттыг академиктиг шии театрынга **«Бүгү чүве кижилерге артып каар»** деп шии дээш.

Бүгү-россияның театр ниитилелиниң Ленинградта салбыры, Ленинградта «Электросила» завод киирген.

2. **Пашенная В. Н. «Васса Железнова** болгаш **«Даш уя»** деп шиилерге Васса Железнованың болгаш кырган Нискавуориниң рольдарын Күрүнениң Биче театрынга ойнаанны дээш.

Бүгү-россияның театр ниитилели, Күрүнениң академиктиг биче театры киирген.

3. **Симонов Е. Р.** — режиссер, **Борисова Ю. К.** — Валяның ролунуң ойнакчызы. Күрүнениң Евг. Вахтангов аттыг академиктиг театрынга **«Иркутск төөгүзү»** деп шии дээш.

Культура ажылдакчыларының профэвилел ТК-зы, СЭКП-ниң Москвада Киев райкому болгаш Киев райкүүсүм, Москваның күрүне университеди, Москвада «Динамо» завод киирген.

4. **Чухрай Г. Н.** — режиссер болгаш кинонуң сөс чогаалын бижээн. «Мосфильм» киностудиязының үндүргени **«Солдат дугайында тоол»** деп кино-чурук дээш.

ССРЭ-ниң Кинематография ажылдакчыларының эвилели, РСФСР-ниң Чогаалчылар эвилелиниң Москвада салбыры, «Мосфильм» киностудия киирген.

* * *

Шаңналдар тыпсыры-биле киргилээн ажылдарны совет хөй-ниитинге калбаа-биле таныштырар төлээде Радио дамчыдылгазының болгаш телевидениениң күрүне комитеди радио-биле база телевидение-биле оларның дугайында дамчыдылгаларны организастаар.

Киргилээн ажылдарны совет парлалга органнарының болгаш калбак хөй-ниитинин чогуур өйүнде идепкейлии-биле чугаалажып көөру 1961 чылдың Ленинчи шаңналдарын тыпсырда Комитетке улуг болгаш үнелиг дузаламчы болур. Бир эвес чогаадыкчы болгаш хөй-ниити организациялары, культура албан черлери болгаш бүгү ажылчы чон Ленинчи шаңналды тыпсыры-биле депшидип киирген кандидатураларны чугаалажырынга киржип, боттарының сүмелерин, саналдарын болгаш үнелелдерин парлалга арыннарынга азы чагаа-биле чугаалап бээр болза Комитет аңаа четтиргенин илергейлээр.

СЭКП-НИҢ XXII СЪЕЗДИЗИНГЕ УТКУШТУР

Алган хүлээлгелерни ыяавыла күүседир дээш чүткүлдүг демисежир

Шуткукчунуң ажыл-херээ

Кызылдың автосептелге заводунда эзилдирген демир шуткукчузу коммунистиг күш-ажылдың шалыпчызы Александр Сандыевич Сандык партияның XXII съездизинге белектиг ужражыр дээш социалистиг чарышка киришпишаан, бүдүрүлге ажылдарынга бедик көргүзүглерни чедип ап турар.

Январь айның бүдүрүлге онаалгаларын ол 122 хуу күүсеткен болгаш чүгле эң эки шынарлыг продукцияны берип турар.

Заводтуң коллективинге Сандык 1956 чылда келген. Оон бээр айларның, кварталдарның планнарын ол үргүлчү ажыр күүседип келген. Амгы үеде Сандык 1961 чылдың үшкү кварталының онаалгаларын күүседип турар.

Кешкүн враттың оглу Сандык демир шуткукчузунуң нарын мергежилин шиңгэздип алгаш шаг-үени мурнавышаан, төөгүлүг чеди чылдың онаалгаларын хуусаа бетинде күүседир дээш патриотчу демиселге улуг чедиишкиннерни чедип ап турар.

Тыва кижилерден баштайгы демир эзилдирикчилериниң бирээзи Александр Сандыевич Сандыкка моон соңгаар-даа улам улуг чедиишкиннерни чүректиң ханызындан күзээри өөрүнчүг.

ЧУРУКТА: А. С. Сандык.

А. КРЕСТИНСКИЙ,
Фото П. Гольцовтуу.

Малчыннарның хүлээлгелери

СЭКП ТК-ның январь Пленумунуң шиитпирлерин амыдыралга боттандырбышаан, Тыванның малчыннары чеди чылдың үшкү чылында чаа-чаа чедиишкиннерже сорук киирип, оларның чогаадыкчы идепкейин оттуруп турарын хөй-хөй көдээ бижикчилер дыңнадып турар. Улуг-Хем районнуң Жданов аттыг көдээ ажыл-агый артелинің хойжузу, сакманщиктери шээр малдың чаш төлүн менди камгалап ап турарын бижикчи **М. Надажап**, Танды районнуң «Революцияның чалбыжы» колхозунуң хойжузу Ч. Хүлер-оол бодунуң коданының чоок-кавызында одарларны аът далбыйы-биле далбыйлап кызымаккайы-биле ажылдап турарын бижикчи **Ч. Маадыр-оол**, ол-ла районнуң «Тиилелге» совхозунуң бызаа ажаакчызы К. Сүрүнмаа эткен чылын бызааларның хонукта 800—850 грамм денги немелдезин чедип ап, бо чылын ол көргүзүгүн 900—950 грамм чедирер деп шиитпирлеп алганын көдээ бижикчи **С Имижаа** дыңнаткылаан.

Барыын-Хемчик районнуң «Большевик» көдээ ажыл-агый артелинің малчыннары бо чылын шээр малдың чаш төлүн менди камгалап алыр дээш күжениишкинниг ажылдап, чамдык коданнарда 6—7 сакманщиктерни быжыглап, бо талазы-биле чогуур хемчеглер алганын көдээ бижикчи **С. Ласюрюн** бижип турар. Ол-ла артельден **М. Ооржактың** дыңнатканы болза, хаван ажаакчызы Өртен-Сал бо чылын төрүүр хаван бүрүзүнден 12 хаван оолдарын алырын, 120 хаванны семирткеш, 10,2 тонна эштин садарын хүлээнген. Ол чылдың бирги кварталында 40 хаванны садары-биле семирилгеде турган.

Мал ажылын хөгжүдеринге тускай эртемниглерниң киржилгези улгадып турар. Бай-Тайга районнуң «Мурнакчы» көдээ ажыл-агый артелинің хойжузу Дамбаштай тускай эртемниглер-биле харылзажып, бодунуң коданының иштин-даштын арыг-шевер тургузуп турарын көдээ бижикчи **С. Чигжит** дыңнаткан. Ол-ла районнуң Сталин аттыг колхозунда **Х. Хүреш-оолдуң** дыңнатканы-биле алырга артельдің хойжузу Х. Даржаның кададында хойларның баштай төрүттүнген 10 хураганнары өлген. Мал эмчизи келгеш, чаа төрээн хураганга тускай эм берген. Оон түңнелинде Х. Даржаның коданында хураганнарның хораар чоруу читкен.

Элээн хөй бижикчилер мал ажылын улам хөгжүдер талазы-биле тодаргай саналдарын редакцияга киирип турарлар. Чөөн-Хемчик районнуң «Искра» көдээ ажыл-агый артелинден **Д. Хертеитин** бижээни болза, фермаларны электрижидери болгаш механизастаары канчаар-даа ажок улуг ужур-дузалыг. Ол артельдің Арыг-Бажында сүт-бараан фермазында электри-биле инек саар машинаны садып алган. 8 саанчы анаа өөренип, кижи бүрүзү 15—16 инектерни саап эгелээн. Моон соңгаар олар ажылынга мергежип, оон-даа хөй инектерни хүлээп алыр, оон түңнелинде фермага күш-хүннериниң чарыгдалы эвээжээр, сүт бүдүрериниң бот-үнези чиигээр.

Чаа-Хөлдүң «Найырал» көдээ ажыл-агый артелинде **Х. Очур** мурнакчы саанчыларның дуржулгазын колхозта четпес нептередип турарын шүгүмчүлевишаан, бир эвес бүгү саанчылар Ч. Дамдың ышкаш ажылдаан болза, колхозтуң сүт саалдазындан алыр орулгазы чаа акша-биле 2244 рубль көвүдээр турган ийик деп санап турар. Тожу районнуң «Май бири» колхозунда **Д. Айыр-Санаа** эът бүдүрериниң иви ажылының улуг ажыктыын сүмелеп турар. Иви малды өстүрериниң шүүдели биче, анаа кажаа-хораа-даа негеттинмес.

Хойжунуң инициативазы-биле

Каа-Хем районнуң «Бурунгаар» көдээ ажыл-агый артелиниң хойжузу эш Г. Биижик эрткен чылын бодунуң инициативазы-биле хой одарынга кончуг таарымчалыг Бош-Даг деп черни кыштаг кылырынга шилип алган. Хойжунуң киирип келген саналын колхоз баштаар чери чүүлдүг деп көрген. Ол черге чаа кыштагны эрткен күзүн ажыглалга киирген. Ам ында ийи аал ишти чурттаар бажыңнарны болгаш 900 хой кирер кажааны туткан.

Ол кажааның иштинде ишти хойларны болгаш төрүүр четкен боос хойларны аңгы тургузар өрээлдерни база төрээн хойлар чаш хураганнары-биле кады турар болгаш элээн улгады берген хураганнарны аңгы тургузар өрээлдерни кылган. Бо чорук хураган ажаакчыларының чаш хураганнарны дорук-турарынга болгаш хойларга немелде чем бээринге, оларны одарже үзүп үндүреринге таарымчалыг.

Хойжу Биижик 1960 чылда 285 хойнуң хураганын менди алган. Ол чедиишкинин улам быжыглап, партияның XXII съездизинге чедиишкинниг ужуражыр дээш хойжу ам күженишкинниг ажылдап турар. Ооң коданында 185 хойнуң төрээн хураганнары менди алдынган.

Ол чаш хураганныг хойларны кадайы коммунист Биижик Томбаага баштаткан хураган ажаакчыларынга түр хүлээдип бергеш, хойжу боду Ыяштыг-Дагда чүм оттуг курлавыр кыштаанда 715 төрүүр хойларны барып одарлады берген. Одарны, ажаалда, чемгерилгени эки таарыштырганындан хойларның күжү эки.

М. ШОГЖАЛ.

ЧАСКА БЕЛЕТКЕЛ

Шаг-үе манавас

Районнуң колхозтарында 35 тракторлар бар, оон 21-ин СТС септеп дооскан. Септелгениң шынары багай эвес дээрзин механизаторлар чугаалап турар. 25 трактор андазыннарының 14-дү, 39 сеялкаларның 29-зу септеттинген.

СТС болгаш колхозтар нинтизи-биле тракторлар септелгезинин планын февраль 20-ге чедир 69,7 хуу күүсеткен. Моон ап көөрге, ам-даа септээр тракторлар, машиналар хөй. Ам февраль төнүп турда, септелгениң темпизин дүргедедири шыңгыы негеттинип турар. Шаг-үе манавас, часкы тарылганың үези улавас болгай, часка белеткел харыысалгалыг ажыл.

Колхозтар белеткезе чогуур 4506 центнер кызыл-тас үрезинин белеткээн болгаш арыглаваан. Киров аттыг колхозтуң механизаторлары бар-ла тракторларын шуптузун, 6 трактор андазынын, 8 сеялканы септеп дооскан, тарылга шөлүнде 220 тонна өдекти төккен, 1180 центнер кызыл-тас үрезинин арыглаан. «Ишкин» колхозтуң бүгү тракторларындан чүгле чаңгыс трактор септеттинмээн, тракторнуң 6 андазынынын, 8 сеялказының септелгези доозулган.

Ындыг-даа болза, «Алдан-Маадыр» колхозтуң тракторларының чамдызы септеттинмээн, кызыл-тас үрезини ам-даа 200 центнер четпес. Бо артель, тарылга шөлүнге чаңгыс-даа тонна өдек төкпээн. «Бора-Тайга» колхозтуң септелгези доозулган тракторлары барык-ла чок, 6 андазын, 4 сеялка ам-даа септеттинмээн. Суттарылга бугаларының септелгезинче баш бурунгаар киреринік ажылы чорувайн турар.

Д. СҮРЮН-ООЛ.
Сүт-Хөл район.

Хожудаашкындан чайлаза эки

«Барлык» совхоз тракторларының чүгле 72,1 хуузун септээн. Септелгези доозулбаан көдээ ажыл-агый машиналары, чепсек-херекселлери оон-даа ыңай эвээш эвес. Тараа культураларының үрезиннери сулаган өскези бүрүн бар, оларның үнүүчел шынарын хынаарга түңнели эки болган.

Ындыг-даа болза, четче кылдынмаан түүлдер хөй. Кукуруза, картофель олуртур машиналарның септелгези ам-даа эгелевээн. Совхоз бүдүрүлгеинге ажылдаар ам-даа 26 механизаторлар херек. Картофельдик 50 тонна, кукурузаның 15 тонна, ногаа культураларының 15 кг үрезиннери шуут чок. Совхоз кукуруза, картофель, ногаа шөлдеринге 4 мун тонна өдекти төгер турган, чүгле 60 тоннаны төккени кончуг чөгенчиг.

Парник оңгарлары арыглап аштаттынмаан. Парник рамалары 125 херек, а ам бары чүгле 35 кезек. Ногаа рассадаларын өстүрери ам-даа эгелевээн. Кукуруза, картофель, ногаа тарыыр шөлдерни шилип албаан. Совхозтуң Аксы-Барлык, Хөнделен салбырларында хову турлаглары шуут чок. Совхоз бо чазын 2000 гектар шөлду удур аңдарар ужурга таварышкан. Совхозтуң директору эш Дүгер, кол агроном эш Кожумко часкы тарылганын белеткелин дүргеп доозарынче организакчы ажылды чогуур деннелинге чедир чорутпаан.

Ч. ЧИЛБАК-ООЛ.

ДАРГАННААР ЗВЕНО

Көдээ ажыл-агый машиналары, чепсек-херекселлерин септээринге дарганнаар звенонун киржилгези улуг. Чөөн-Хемчик районнуң «Коммунизмче орук» колхозунуң септелгеге дарганнаап ажылдаар 7 кижи составтыг звенозун О. Семис-оол удуртуп турар.

Оон звенозу 106 илиирни, 4 андазыннын кожугларын, өөрилдерни септээн, 25 эрги андазын бистерин чилиткен. Звенонун кежигүннери хереклиг апарган чамдык кезектерни базаа кылып турар.

О. ДҮКҮҮН-ООЛ.

Сүт саалдазы чүге кудулап турарыл?

Эрзин районнуң колхозтарында 1960 чылда эът-сүт угланыышкынныг саар инек бүрүзүнден 1200 кг сүт саар планныг турган, чүгле 958 килограммны саап, сүт бүдүрер хүлээлгезин күүсетпээн. Оон кол чылдаганы саар инектериниң ажаалдазын, чемгерилгезин кончуг четпее тургусканында.

Бистин области инектериниң хөй сүт бээр үези чайгы айлар деп турар-ла. Ынчалза-даа чылдың өске үелеринде сүт саалдазын дыка кызырар болза сүт саалдазының планын күүседири берге. Эрзин районнуң колхозтарында сүт саалдазының эвээжеп турарын кышкы үеде инектериниң хөй кезии сүт бербейн турарында деп тайылбырлаза чогуур.

«Кызыл сылдыс» колхозтуң төп сүт-бараан фермазында чаа быжаалаан каш инектерден өскелерин барык бо чылдың эгезинден бээр саг-баан. «Инектериис шупту боос, ынчангаш сүдү соглу бергени ол-дур ийин» деп саанчылар тайылбырлап турар. Инектер боос-да болза олар хары угда быжаалавас болгай, ынчангаш оларның сүдү чаңгыс угда база соолбас ужурлуг. Инектериниң чамдызы апрельде быжаалаар деп саанчылар база чугаалап турар. Ынчаарга январьдан апрельге чедир дөрт ай дургузунда саг-бас ышкажыл. Инектериниң сүдү хары угда өрте соглуп турарының бир чылдаганы кышкы үеде чемгерилгени эки организаставаанында, ылангыя шыктыг чемнер-биле чемгербээнинде. Бо ферманың инектери февральдың эгезинге чедир колхоз төвүнден үш километр хире черге турган. Ында болза сүт саалдазы мынчаар эвээжевес ийик.

«Мөрен» колхозтуң Тес унунда Сыын-Мыйыста төп сүт-бараан фермазының байдалын көрген кижи бир эвес мыңдыг турар болза сүт бүдүрерин канчан көвүдедип болурул деп дораан бодай бээр. Ол фермада чаа быжаалаан 11 инектерден өскезин саг-бастаан. Ында хөй молдургаларны, бүдүрүүчү бугаларны база ажаап турар. Ол хиреде фермада силос чок. Оон 20 ажыг километр колхоз суурунда силос бар, а фермага силос белеткевээнинин ужуру билдинмес. Күжү арыш турар молдургаларны база бугаларны, быжаалаан инектерни сиген-биле чемгерип турар, өске инектерни одарладып кыштаан. Сөөлгү үеде одар бөксырап келирге, инектериниң чамдызын Тес ол чарыында ховуже үнүрген. Ында кандыг-даа кажаа белеткел чок. Инектерни-даа, молдургаларны-даа курттуг, шалбаа сүтүан суттарып турар.

Ферманың оран суурунуң байдалын көргеш, колхозтуң удуртукчулары, ферма эргелекчизи эш Бадарчы кышка удур черле чүнү бодап турган чоор деп дораан сагындырып кээр. Быжаа кажаазының соңгалары ойбак, иштин деривээн, чаш быжаа ажаар аргажок. 9 чаш быжааны саанчы Медээлейниң бажынында киирип каан. Саанчы бичии өрээлиниң бир чартын доддур быжаалар киирип алган, өске чартында чаңгыс орун салып алган, кижи хостуг эртер чер чок байдалда чурттап олурар. Өске ийи быжааны база саанчылар бажыңында киирип каан. Ферманың сүт хүлээп алыр бажынына от салдынмас болганы-биле сүттү өгде хүлээп ап турар. Саанчыларның бажыңнары чугайлаттынмаан, арыгшевер чуртталга дээш ажыл чорутпаан турары илдең. Кызыл булуң турар бажынның иштинге кышкы үеде ажыл чорудар аргажок. Оон печказы от салдынмас кылдыр эрткен чылын үрелген хевээр, бажынның ханазы шаараш — хүн кылаңайнын турар.

Ферма январьда чүгле бир тонна ажыг сүт саг-ган.

Үстүнде фермаларда саанчыларның күш-ажылын чиигедирининг, сүт бүдүрерин көвүдедириниң бир чугула түүлү болур механизастаашкын шуут чоруттунмаан. Оон туржук, «Чаа орук» колхозтуң Сывыраада сүт-бараан фермазын ийи чыл бурунгаар «механизастаттынган ферма» деп адап турган болгай. Ынчан электри мотору ажылдап, электрилиг саалдага киргеи турган. Ол фермага чүгле Эрзин районнуң эвес, харын кожазы Тес-Хем районнуң колхозтарының дарганы, фермаларының эргелекчилери барып экскурсиялап турган болгай. Ол эгелеп алган механизастаашкынны улам күштелдирериниң орааныга ам ону шуут сокса-ткан-дыр. Энир чылдан бээр электри ажылдавастаан, электросаалдага чаңчыктырып алган инектерин катап хол-биле саап турар.

Бо фермада чаңгыс-чаңгыс өрээлдиг бичии чуртталга бажыңнары бар. Оларның крышалары чок, чамдыктарының шалазы шаараш, соңгаларының шили чаңгыс каът, чугай чогундан бажыңнар үр үеде чугайлаттынмаан.

Эрзин районнуң колхозтарында сүт саалдазының бедивейн турары чүгле инектериниң шынарында эвес, харын ажаалда, чемгерилгени эки организаставайн, механизастаашкынны чорутпайн турарында дээрзин бо каш чижектер көргүзүп турар. Районнуң колхозтарының тудуг суурду сөөлгү чылдарда сайзырап, оларның төптеринде шынарлыг бажыннарда арыг-шевер чурттап олурар колхозчулар хөй. Ындыг турда, колхозтар төптеринин чанында фермаларның ажылдакчыларынга шынарлыг бажыннар тудуп бээринче кичээнгей салдынмайн турар. Колхозтарның төптеринде чамдык колхозчулар доктаамал ажылдавайн турда, фермаларның ажылдакчылары чылдын кайы-даа үезинде доктаамал ажылдап, материалдыг түүлдерни бүдүрүп турар болгай. Ындыг болганда саанчыларның, кадарчыларның, быжаа ажаакчыларының амыдырал-чуртталгазын экижидериниң айтырыы колхозтарның удуртукчуларының кичээнгейиниң төвүнге турар ужурлуг.

Фермаларның ажылын экижидер, сүт саалдазын көвүдедир талазы-биле тодаргай хемчеглер албас болза бо байдал-биле чеди чыл планының онаалдазын канчап күүседирил деп айтырыгны хандыр тургузары чугула.

М. ЛЮНДУП.
Эрзин район.

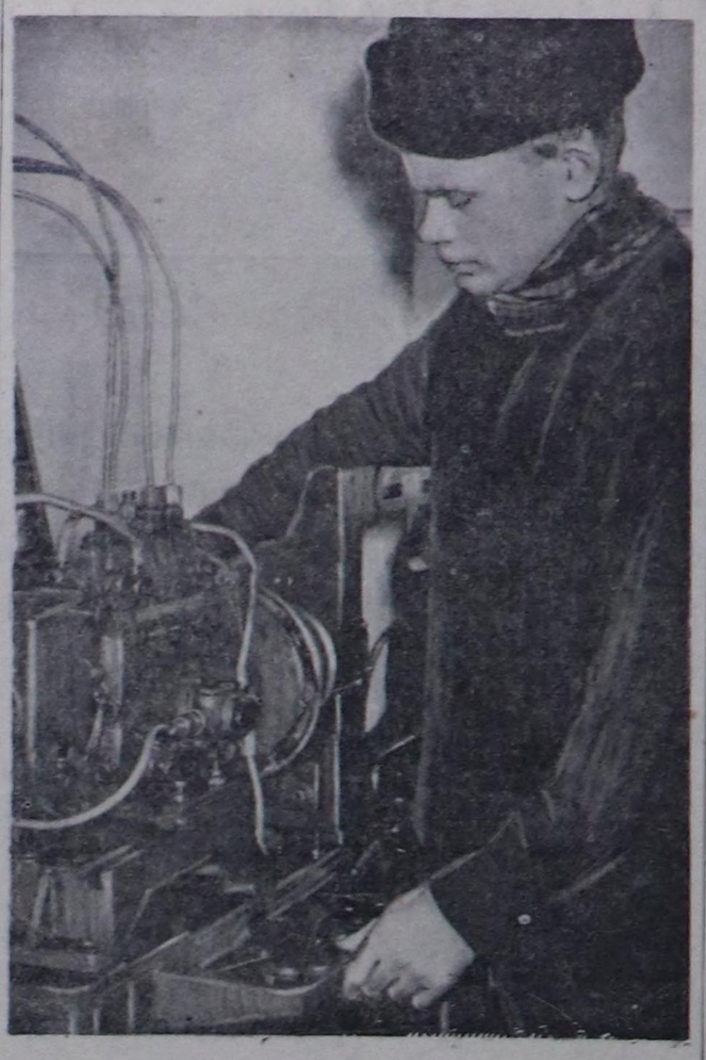

И. Н. Килин—Чаа-Хөл септелге-техника станциязынга 1958 чылдан бээр ажылдап келген, ам коммунистиг күш-ажыл бригадазының кежигүнү. Эки ажылдыг механизаторга харыысалгалыг ажыл-херекти дааскан. Тракторларның одалга системазының септелгезин ол чорудуп турар.

Ол бодунга онаашкан ажылын чогаадыкчы ёзу-биле күүседирин оралдажып, эрги детальдарны чаартып, подшипниктерни солуп турар болгаш январьда септелге онаалгазын 118 хуу күүсеткен.

ЧУРУКТА: И. Н. Килин тракторнуң одалга аппаратуразының таарыштырылгазын көрүп турары.

Фото В. УКОЛОВТУУ.

Соңгулдалар бетинде

Чер-чер Советтеринге соңгулдалар кампаниязын эгелээринің мурнунда бистің районнуң төвүнге көдээ Советтер даргаларының болгаш секретарьларының база колхозтарга агитаторларның болгаш агитпунктулар эргелекчилериниң семинарын эрттирген. Аңаа соңгулдаларга белеткел ажылдарының планын, мурнакчы агитаторларның ажылының дуржулгазын дыңнап чугаалашкан. Агитпунктуларның ажылынга дуза чедирери-биле СЭКП райкомунуң ажылдакчыларын соңгулда участоктарынга тус-тус быжыглаан.

Соңгукчуларның даңзызы тус-тус участоктарның, округтарның аайы-биле чогуур хуусаазында астынган. Амгы үеде бисте соңгулда участоктарының иштики болгаш даштыкы дерилгелери бүрүнү-биле кылдынган.

Бистің чамдык агитаторларывыстың үлегерлиг ажылын демдеглээри чугула. Олар соңгулдаларга белеткелдер үезинде 74 удаа лекция, беседаларны кылып бергеннер. Агитатор хүлээлгезин төлептиг күүседип турарларга район төвүнде Седиков, Коршонова, Ламажап, Дамба-Хуурак, «Кызыл сылдыс» колхозта Дагба, Эгер, Даланзай, «Мөрен» колхозта Билчээ, Ламажаа, «Коммунизмче орук», «Чаа орук» колхозтарда Мижит, Белчитмаа, Бумбажай, Эренчин болгаш өскелер-даа хамааржыр. Оларның чонга таныштырган лекцияларының болгаш беседаларының хөй кезии совет хамаатыларның эргелери болгаш хүлээлгелери, совет соңгулда системазы, СЭКП ТК-ның январь Пленумунга эш Н. С. Хрущевтуң чугаазы, ол Пленумнуң материалдары болгаш өске-даа темаларга болуп эткен. Соңгулда кампаниязы-биле холбаштыр, культурамассалыг хемчеглерни база-ла калбарткан. Район төвүнде болгаш колхозтарда бот-тывынгыр уран түүл бөлүмнери бо чылдың эгезинден бээр соңгукчуларга он ажыг концерттерни көргүскеннер. Районнуң Культура бажыңының уран түүл бөлүмү колхозтарның фермаларынче, бригадаларынче үнүүшкүнүт концерттерни база организастаан.

Депутаттарның кандидаттарынга депшиттирген 123 кижиниң 46,4 хуузу колхозчулар, оларның хөй кезии—саанчылар, быжаа ажаакчылары, кадарчылар болган. Область Совединиң депутаттарының кандидаттарынга «Чаа орук» колхозтуң хойжузу Дамба Александра, өткен чылын бодунга быжыглаттынган инек бүрүзүнден 1634 кг сүттү саап алган, «Мөрен» колхозтуң мурнакчы саанчызы Күндел Долзат олар бир үн-биле депшиттиргеннер. Олар ышкаш ыңыг төлептиг оолдар, кыстарны чон боттарының кандидаттары кылдыр адааннар.

С. САКТЫ-СЮРЮН,
СЭКП Эрзин райкомунуң
оргкилдизинин эргелекчизи.

Күүском хуралынга эмнелге ажылын чугаалашкан

Чаа-Хөл районнуң Ак-Туруг көдээ Совединиң күүском хуралынга ында кижи эмнелгезиниң ажылының дугайында айтырыгны дыңнап чугаалашкан. Эмнелгениң ажылында бир чедиишкинниг талазы болза колхозчу малчыннарның кадыкшылыынче кичээнгейни улгаттырып турары болур. Бригадаларга, фермаларга эмчилер В. Соловьев (эмнелгениң эргелекчизи) биле акушерка Зеленкова удаадаа барып, малчыннарга кадыкшылга талазы-биле беседаларны кылып берип турарлар.

Эмнелгеде үш орунну божулга бажының эткен чылын кылып тургускан. Аңаа иелерни культурлуг ёзу-биле божудуп, чаш уругларын кадыының байдалын, оларны моон соңгаар канчаар азырап өстүрериниң аргаларын чугаалап берип келгеннер. Ылангыя акушерка Зеленкова чаа божаан иелериниң бажыңнарынга үргүлчү барып, эмчи дузаламчызын көргүзүп турар.

Мурнундагы чылдарга бодаарга, Ленин аттыг колхозта бо эмнелге салбыры бодунуң ажылын улам-на экижидип шыдаан деп күүскомнуң хуралынга демдеглээн. Ынчалза-даа көдээ Советтиң болгаш колхоз баштаар черинің талазындан эмнелге ажылынга кошкак дузалажып турарын күүскомга санал бергеннер шыны-биле илереткеннер. Эткен чылын оттулар ыяшты четчир санныы-биле белеткевээнинден эмнелгеге чамдыкта оттулар ыяш үстүп тургулаан. Эш В. Соловьев ам-даа чурттаар бажың-биле хандыртынмаан. Чамдыкта эмчилер ыңай-бээр баар дээш аът-хөл тыппайн баргылаар.

С. СОТНАМ.

ШАЖЫНГА УДУР КЕЖЭЭ

Сарыг-Септиң Культура бажыны белен чок делгем дээн бажыңнарның бирээзи. Ол хиреде февраль 17-де аңаа шажынга удур болган кежээге келген кижилерниң хөйүнден ол дакпыжап, артында-ла бичелей берген ышкаш кылдыр сагындырып турган. Ол кежээге 400 ажыг кижи келген, оларның аразында кырганнар безин дыка хөй. Бо культура бажыңынга мындыг хөй кижи хаая чыглыр турган.

СЭКП райкомунуң пропаганда болгаш агитация килдизин эргелекчизи эш Ф. Л. Благинин допчу чугаазы-биле ажыткаш, амгы үеде ажыл-агый-ның болгаш совет эртем-техниканың чедиишкиннерин демдеглеп, бистиң чуртувуста коммунизмни калбаа-биле тудуп турар үеде шажынның бүдүүлүк сургаалындан адырлырының эргежок чугулазын тайылбырлаан. Шажын болза дарлакчы аңгыларның улус чонну караңгы-бүдүүлүк чорукка тударының чепсээ болуп турганын болгаш болуп-даа турарын тодаргай чижектер-биле көргүзүп, ылаңгыя колонизаторларның болгаш оон Конгода чалчаларының ханныг үүлгедиглерин капиталистиг чурттарда шажынчылар база алган-өөрээп турганнар дээрзин ол демдеглээн.

Дараазында Сарыг-Сеп ортумак школазының башкызы С. И. Поляков Христос бурганның төрүттүнгениниң дугайында шажынчы хоозун тоожунуң дугайын чугаалааш, ону бүдүүлүк кижилерни төөредири-биле шажынчыларның бодап тыпканын болгаш ол тоожуну-даа, черле шажын үдүлгени дарлакчы аңгыларның боттарының эрге-өөктарынга ажыглап турганын хөй санныг барымдаалар-биле бадыткан көргүскен.

Сарыг-Септе школа-интернаттың директору эш Е. Орлов бойдустуң болуушкуннарын шажынның шын өвес тайылбырлап турарының боттуг чижектерин чугаалааш, ам ол болуушкуннарны эртемге үндезилээш шын тайылбырлап турарының үндезиннерин, аргаларын бүүреңчин-биле көргүскен. Шажынчыларның медицинага удур суртаалының утка-шынарын болгаш хоразын амыдыралчы чижектерге бадыткап көргүспүшаан, шажынчылар болгаш чүдүлгелиг кижилер боттары ону сагывайн турарын, олар боттары аарый бергеш, улуска көзүлдүр эмчиге кээп эмнетпезе-даа бүдүү, ылаңгыя дүне эмчи дузазы дилеп, чалалгалар кылып кээп турарының чижектерни райэмнелгениң эмчизи Т. Зверева хөйнү көргүскен.

Дараазында Сарыг-Сеп ортумак школазының химия башкызы А. Климова дыка хөй солун дуржулгаларны кылып, «хуулгаазын» болуушкуннар дугайында шажынның мегезин сойгалап илереткен. Ол улустуң карааңга көзүлдүр-ле «боду кывар чуланың» канчап кыва бээрин, от чок ыштың тыпты бээрин, бурган чуруунуң боду канчап чаартына бээрин көргүзүп, «бурган иезиниң сүдүн-даа» белени-биле кылып турган.

Бодамчалыг болгаш шын организастаттынган кежээ солун-даа болган, аңаа келген кижилер сеткили ханганын боттарының арызында чугаалажып турган. Кежээниң түңнелинде атеистиг кино-чуруктарны чыылганнарга көргүскен.

С. ПАВУ.

АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕДИНИҢ ДЕПУТАТТАРЫНГА КАНДИДАТТАР

Ажылчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Совединге соңгулдалар талазы-биле округтарның соңгулда комиссиялары чогаалажып көргеш, «РСФСР-ниң ажылчы чоннар депутаттарының край, область, округ, район, хоорай, көдээ болгаш суур Советтеринге соңгулдалар дугайында Дүрүмге» үндезилээш, хөй-нинти организацияларының, ажылчы чоннар ниитилелериниң болгаш хамаатыларның ниити хуралдарындан Кызыл хоорай Совединиң депутаттарына депшиттирген кандидаттарның даңзызын кылган.

Дараазында кандидаттарны даңзылаан:

Каа-Хемниң соңгу талакы № 1 соңгулда округунга — ЧИЖИКОВ Иван Яковлевич — 1919 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, бус-турбиналыг электри станцияның директору, Кызылдың электри станциязының ажылыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Каа-Хемниң мурнуу талакы № 2 соңгулда округунга — МОНГУШЕВ Юрий Александрович — 1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, каттышкан экспедицияның чер үттээр мастери, каттышкан экспедицияның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Комплексиниң № 3 соңгулда округунга — ВОРОНОВА Любовь Михайловна — 1926 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, төп электри станциязының бухгалтери, төп электри станциязының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Биче-Енисейниң № 4 соңгулда округунга — СИБИРЯКОВ Дмитрий Николаевич — 1923 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның шериг комиссариының оралакчызы, хоорайның шериг комиссариадының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Соңгу таланың № 5 соңгулда округунга—СЮРЮН-ООЛ Салим Сазыгович — 1924 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, радио дамчыдылгазының редакциязының улуг редактору, радио дамчыдылгазының редакциязының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Водозаборныйның № 6 соңгулда округунга—СИТНИКОВ Михаил Васильевич — 1924 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, горпо баштаар чериниң даргазының оралакчызы, Кызыл горпозунуң 3-ку салбырының ажылыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Пограничныйның № 7 соңгулда округунга — САМБА Вячеслав Онгар-оолович — 1916 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, Тыва облкүүскомнуң ИХЭ-ниң начальнигиниң оралакчызы. ИХЭ-ниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Лермонтовтуң № 8 соңгулда округунга — ЧИМИЙ-ООЛ Алексей Хунаевич — 1928 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, аэропорттуң ужудукчузу, аэропорттуң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Ключевойның № 9 соңгулда округунга—ЕМЕЛЬЯНЦЕВ Михаил Павлович — 1924 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң шеверлел участогунуң начальниги, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Водопроводныйның № 10 соңгулда округунга — НЕЛЮБИНА Галина Алексеевна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, Крупская аттыг библиотеканың эргелекчизи, культура эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Чапаевскийниң № 11 соңгулда округунга — БАТЫЩИКОВ Григорий Васильевич — 1928 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, тудуг трестиң электромонтажниги, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Дачныйның № 12 соңгулда округунга — ЖИТКОВ Федор Алексеевич — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хооркүүскомнуң болгаш ооң килдистериниң ниити хуралындан депшиттирген.

Беспаловскийниң № 13 соңгулда округунда — КУРАЕВ Иван Кондратьевич — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, улус шиитгекчизи, область болгаш хоорай судтарының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Степнаяның № 14 соңгулда округунга — ЛУТАНИН Александр Дмитриевич — 1913 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның коммунал ажыл-агыйының килдизиниң эргелекчизи, Кызыл хоорайның коммунал ажыл-агый чериниң чаагайжыдылга конторазының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Крюковский-чөөн талакы № 15 соңгулда округунга — ФЕФЕЛОВА Антонина Родионовна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, ном садыының салбырының ажылдакчызы, облпотребсоюзтуң ном садыының салбырының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Юбилейниң № 16 соңгулда округунга — АНТИПИНА Валентина Васильевна — 1919 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 9 школаның өөредилге эргелекчизи, № 9 школаның башкыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Холмистый № 17 соңгулда округунга — КУЗУБОВА Наталья Ивановна — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпотребсоюзтуң садыг баазазының бухгалтери, облпотребсоюзтуң Кызылда садыг баазазының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Полевойның № 18 соңгулда округунга — ЩЕРБАНЬ Николай Андреевич — 1922 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, борт механик, аэропорттуң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Чедерниң № 19 соңгулда округунга — БАЙКАРА Елизавета Ивановна — 1929 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, Пушкин аттыг библиотеканың директору, культура эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Иппадромнуң № 20 соңгулда округунга — ЗЛОБИН Евгений Андреевич—1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, ДРТС-тиң начальниги, харылзааның область эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Крюковтун № 21 соңгулда округунга — ШЕРСТНЕВ Виктор Сергеевич — 1934 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, сельэлектронуң электриктер бригадири, «Сельэлектро тудугнуң» ажылыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Пролетарский-чөөн талакы № 22 соңгулда округунга—ВАГАЕВ Геннадий Семенович — 1934 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, тудуг трезиниң чазаныкчызы, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Красногвардейский — чөөн талакы № 23 соңгулда округунга — САЛЗЫНМАА Елизавета Баракаевна — 1935 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, пединституттуң башкызы, күрүненің башкы институдунуң башкыларының коллективинден депшиттирген.

Крюковтуң барын талакы № 24 соңгулда округунга — БАИР Самба-Сюрюн Борбак-ооловна—1920 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, театр артизи, областың хөгжүм-шин театрының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Ново-Уличныйның № 25 соңгулда округунга — НЕМАЛЬЦЕВ Михаил Григорьевич—1925 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, даг экспедициязының төп септелге мастерскаязының электрислесары, даг экспедициязының төп септелге мастерскаязының ажылыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Подгорныйның № 26 соңгулда округунга — ПАРИЛОВ Алексей Петрович — 1917 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, суг ажыл-агый чериниң токары, «Меливодтудугнуң» септелге-тудуг эргелелиниң ажылчынарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Медицинаның № 27 соңгулда округунга — ООРЖАК Амдарый Лопсанчаповна — 1938 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, горпонуң № 10 магазининиң садыгжызы, Кызыл горпозунуң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Авиационный чөөн талакы № 28 соңгулда округунга — БАПЫЙ Кол Дондуковна — 1927 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, хынакчы, даараныла комбинадының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Авиационныйның ортаакы № 29 соңгулда округунга — ВЫСОЧАНСКИЙ Борис Гаврилович — 1934 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 автоажыл-агыйның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Авиационный мурнуу талакы № 30 соңгулда округунга—АРАКЧАА Кужүгет Достаковна—1928 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпитиң литажыдлакчызы, областың ном үндүрер чериниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Транспортный чөөн талакы № 31 соңгулда округунга — ВАСИЛЬЕВА Елена Павловна—1931 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, даараныла комбинадының эөлчет мастери; даараныла комбинадының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Транспорттуң № 32 соңгулда округунга—ЧЕРНЫШЕВ Иван Степанович—1927 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, пассажирлер АТК-зының слесары, Пассажирлер АТК-зының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Енисейскийниң № 33 соңгулда округунга—САЙГУТИНА Вера Лукинична—1938 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, даараныла комбинадының даараныкчызы, даараныла комбинадының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Красногвардейскийниң № 34 соңгулда округунга—ГОЛАЙКО Анатолий Иванович—1925 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, кедээ ажыл-агый транспортунуң чолаачызы, кедээ ажыл-агый транспортунуң автобаазазының ниити хуралындан депшиттирген.

Мурнуу талакы № 35 соңгулда округунга — ДЕМИН Василий Гордеевич—1928 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, ОТУ-нуң чолаачызы, орук-тудуг эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Крюковский-чөөн талакы № 15 соңгулда округунга — ФЕФЕЛОВА Антонина Родионовна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, ном садыының салбырының ажылдакчызы, облпотребсоюзтуң ном садыының салбырының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Юбилейниң № 16 соңгулда округунга — АНТИПИНА Валентина Васильевна — 1919 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 9 школаның өөредилге эргелекчизи, № 9 школаның башкыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Холмистый № 17 соңгулда округунга — КУЗУБОВА Наталья Ивановна — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпотребсоюзтуң садыг баазазының бухгалтери, облпотребсоюзтуң Кызылда садыг баазазының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Полевойның № 18 соңгулда округунга — ЩЕРБАНЬ Николай Андреевич — 1922 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, борт механик, аэропорттуң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Чедерниң № 19 соңгулда округунга — БАЙКАРА Елизавета Ивановна — 1929 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, Пушкин аттыг библиотеканың директору, культура эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Иппадромнуң № 20 соңгулда округунга — ЗЛОБИН Евгений Андреевич—1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, ДРТС-тиң начальниги, харылзааның область эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Крюковтун № 21 соңгулда округунга — ШЕРСТНЕВ Виктор Сергеевич — 1934 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, сельэлектронуң электриктер бригадири, «Сельэлектро тудугнуң» ажылыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Пролетарский-чөөн талакы № 22 соңгулда округунга—ВАГАЕВ Геннадий Семенович — 1934 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, тудуг трезиниң чазаныкчызы, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Авиационныйның ортаакы № 29 соңгулда округунга — ВЫСОЧАНСКИЙ Борис Гаврилович — 1934 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 автоажыл-агыйының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Авиационный мурнуу талакы № 30 соңгулда округунга—АРАКЧАА Кужүгет Достаковна—1928 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпитиң литажыдлакчызы, областың ном үндүрер чериниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Транспортный чөөн талакы № 31 соңгулда округунга — ВАСИЛЬЕВА Елена Павловна—1931 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, даараныла комбинадының эөлчет мастери; даараныла комбинадының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Транспорттуң № 32 соңгулда округунга—ЧЕРНЫШЕВ Иван Степанович—1927 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, пассажирлер АТК-зының слесары, Пассажирлер АТК-зының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Енисейскийниң № 33 соңгулда округунга—САЙГУТИНА Вера Лукинична—1938 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, даараныла комбинадының даараныкчызы, даараныла комбинадының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Красногвардейскийниң № 34 соңгулда округунга—ГОЛАЙКО Анатолий Иванович—1925 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, кедээ ажыл-агый транспортунуң чолаачызы, кедээ ажыл-агый транспортунуң автобаазазының ниити хуралындан депшиттирген.

Мурнуу талакы № 35 соңгулда округунга — ДЕМИН Василий Гордеевич—1928 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, ОТУ-нуң чолаачызы, орук-тудуг эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Водопроводныйның № 10 соңгулда округунга — НЕЛЮБИНА Галина Алексеевна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, Крупская аттыг библиотеканың эргелекчизи, культура эргелелиниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Чапаевскийниң № 11 соңгулда округунга — БАТЫЩИКОВ Григорий Васильевич — 1928 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, тудуг трестиң электромонтажниги, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Дачныйның № 12 соңгулда округунга — ЖИТКОВ Федор Алексеевич — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хооркүүскомнуң болгаш ооң килдистериниң ниити хуралындан депшиттирген.

Беспаловскийниң № 13 соңгулда округунда — КУРАЕВ Иван Кондратьевич — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, улус шиитгекчизи, область болгаш хоорай судтарының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Степнаяның № 14 соңгулда округунга — ЛУТАНИН Александр Дмитриевич — 1913 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның коммунал ажыл-агыйының килдизиниң эргелекчизи, Кызыл хоорайның коммунал ажыл-агый чериниң чаагайжыдылга конторазының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Крюковский-чөөн талакы № 15 соңгулда округунга — ФЕФЕЛОВА Антонина Родионовна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, ном садыының салбырының ажылдакчызы, облпотребсоюзтуң ном садыының салбырының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Юбилейниң № 16 соңгулда округунга — АНТИПИНА Валентина Васильевна — 1919 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 9 школаның өөредилге эргелекчизи, № 9 школаның башкыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Холмистый № 17 соңгулда округунга — КУЗУБОВА Наталья Ивановна — 1914 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпотребсоюзтуң садыг баазазының бухгалтери, облпотребсоюзтуң Кызылда садыг баазазының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Полевойның № 18 соңгулда округунга — ЩЕРБАНЬ Николай Андреевич — 1922 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, борт механик, аэропорттуң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Красноармейскаяның барын талакы № 58 соңгулда округунга—КИСЕЛЕВ Петр Тимофеевич—1917 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, СЭКП Кызыл хооркомунуң бирги секретары, СЭКП хооркомунуң болгаш ВЛКСМ хооркомунуң ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Рыноктуң чөөн талакы № 59 соңгулда округунга—ГРОМОВ Алексей Федорович—1917 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, кедээ ажыл-агый транспорт автобаазазының АТК-зының начальниги, кедээ ажыл-агый транспорт автобаазазының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Рабочая № 60 соңгулда округунга—КИСЛОВА Екатерина Ивановна—1924 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 1 уруглар яслизинде медсестра, № 1 уруглар яслизиниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Сельскаяның № 61 соңгулда округунга—СЕРИКОВ Александр Сергеевич—1924 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, «Тыва тудуг» тудуг-монтаж эргелелиниң слесарь-сантехниги, «Тыва тудуг» № 1 тудуг-монтаж эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Комсомольскийниң № 62 соңгулда округунга—ПАВЛЮЧЕК Николай Борисович—1929 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, пассажирлер АТК-зының чолаачызы, пассажирлер АТК-зының чолаачыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Шевченконуң барын талакы № 63 соңгулда округунга—ГЛЫЗИН Василий Кирсанович—1927 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, электри таарыштырыкчызы, даг экспедициязының төп механика мастерскаязының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Болотнаяның № 64 соңгулда округунга—ЕЛИСЕЕВА Мария Родионовна—1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, горпонуң бараан талазы-биле тускай эртемниг ажылдакчызы, Кызылдың горпозунуң ийити салбырының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Рыноктуң № 65 соңгулда округунга—НАЙМУШИНА Галина Андреевна — 1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, хоорайның үлетпүр комбинадының даараныкчызы, хоорайның үлетпүр комбинадының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Шевченконуң чөөн талакы № 47 соңгулда округунга — МИХАЙЛИК Иван Алексеевич — 1932 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 АТК-ның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Родниктиң № 48 соңгулда округунга—МИШИН Иван Антонович—1934 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 АТК-ның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Эриктиң чөөн талакы № 49 соңгулда округунга—ГОРБУНОВА Валентина Яковлевна—1921 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, область типографиязының өрүкчүзү, область типографиязының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Щетинкиниң чөөн талакы № 50 соңгулда округунга — КОЧЕТКОВ Василий Андреевич—1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хооркүүскомнуң шагдаа салбырының начальниги, хооркүүскомнуң шагдаа салбырының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Ленинскийниң № 51 соңгулда округунга—САМБУУ Монгуш Мөгеевич—1900 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, Күрүне башкызының тыва область конторазының хоорай эргелелиниң начальниги, Күрүне банкызының область конторазының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовтуң № 52 соңгулда округунга — ЮСУПОВ Дмитрий Дмитриевич—1904 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның харылзаа конторазының начальниги, хоорайның харылзаа конторазының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Красноармейскаяның чөөн талакы № 53 соңгулда округунга—ЧИМБА Тамара Допурооловна — 1918 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның № 1 поликлиниказының улуг медсестразы, № 1 поликлиниканың коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Станцияның № 54 соңгулда округунга—МААДЫ Базак Серенович — 1920 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, Улуг-Хем ыяш ажыл-агый чериниң ыяш кезикчизи, Улуг-Хем ыяш ажыл-агый чериниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Щетинкиниң барын талакы № 55 соңгулда округунга—ТАНОВА Екатерина Туктугооловна — 1930 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, «Тываның аңыяктары» солунуң редакциязының өөреникчилер килдизиниң эргелекчизи, «Тываның аңыяктары» солунуң редакциязының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Комхозтуң № 56 соңгулда округунга—ГНИЛОМЕДОВА Раиса Степановна—1930 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, Күрүне банкызының Тыва область конторазының хоорай эргелелиниң чээли килдизиниң начальниги, Күрүне банкызының Тыва область конторазының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовтуң барын талакы № 57 соңгулда округунга—ТУДЫЕВА Екатерина Васильевна—1929 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, облпотребсоюзтуң тудуг эргелелиниң ажылчыны, облпотребсоюзтуң тудуг эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовскийниң чөөн талакы № 39 соңгулда округунга—ПРОКОПЬЕВА Валентина Дмитриевна—1925 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, № 3 школаның башкызы, № 3 школаның башкыларының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Интернациональныйның № 40 соңгулда округунга—СОКОЛОВ Александр Михайлович—1929 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, облпотребсоюзтуң тудуг эргелелиниң слесарь-монтажниги, облпотребсоюзтуң тудуг участогунуң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Советский № 41 соңгулда округунга—АРАНЧИН Юрий Лудужапович—1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, дылдың, литератураның, төөгүнүң тыва эртем-шинчилел институдунуң эртем ажылдакчызы, эртем-шинчилел институдунуң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Сельско-хозяйственный № 42 соңгулда округунга—СОДУНАМ Сүгдер Мачылаевна—1930 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 2 школаның тыва дыл башкызы, № 2 школаның башкыларының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовскийниң ортаакы № 43 соңгулда округунга — СОЛОВЬЕВА Александра Павловна — 1913 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 1 аптеканың ассистент—практиги, аптека эргелелиниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Совхозный № 44 соңгулда округунга—ИЛЬИН Иван Александрович — 1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, СЭКП хооркомунуң үлетпүр килдизиниң эргелекчизи, кедээ ажыл-агый транспортунуң автобаазазының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Пролетарскийниң № 45 соңгулда округунга—ЧУГУНОВ Виктор Данилович—1936 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, кедээ ажыл-агый транспорт автобаазазының АТК-зының слесары, кедээ ажыл-агый транспорт автобаазазының АТК-зының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Мугуриуң № 46 соңгулда округунга—ЛАДАНОВА Вера Лукинична — 1919 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, педагогика училищезинин өөредилге салбырының эргелекчизи, педагогика училищезинин башкыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Шевченконуң чөөн талакы № 47 соңгулда округунга — МИХАЙЛИК Иван Алексеевич — 1932 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 АТК-ның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Родниктиң № 48 соңгулда округунга—МИШИН Иван Антонович—1934 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, № 2 АТК-ның чолаачызы, № 2 АТК-ның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Эриктиң чөөн талакы № 49 соңгулда округунга—ГОРБУНОВА Валентина Яковлевна—1921 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, область типографиязының өрүкчүзү, область типографиязының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Щетинкиниң чөөн талакы № 50 соңгулда округунга — КОЧЕТКОВ Василий Андреевич—1926 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хооркүүскомнуң шагдаа салбырының начальниги, хооркүүскомнуң шагдаа салбырының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Ленинскийниң № 51 соңгулда округунга—САМБУУ Монгуш Мөгеевич—1900 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, Күрүне башкызының тыва область конторазының хоорай эргелелиниң начальниги, Күрүне банкызының область конторазының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовтуң № 52 соңгулда округунга — ЮСУПОВ Дмитрий Дмитриевич—1904 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның харылзаа конторазының начальниги, хоорайның харылзаа конторазының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Красноармейскаяның чөөн талакы № 53 соңгулда округунга—ЧИМБА Тамара Допурооловна — 1918 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның № 1 поликлиниказының улуг медсестразы, № 1 поликлиниканың коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Станцияның № 54 соңгулда округунга—МААДЫ Базак Серенович — 1920 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, Улуг-Хем ыяш ажыл-агый чериниң ыяш кезикчизи, Улуг-Хем ыяш ажыл-агый чериниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Щетинкиниң барын талакы № 55 соңгулда округунга—ТАНОВА Екатерина Туктугооловна — 1930 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, «Тываның аңыяктары» солунуң редакциязының өөреникчилер килдизиниң эргелекчизи, «Тываның аңыяктары» солунуң редакциязының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Комхозтуң № 56 соңгулда округунга—ГНИЛОМЕДОВА Раиса Степановна—1930 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, Күрүне банкызының Тыва область конторазының хоорай эргелелиниң чээли килдизиниң начальниги, Күрүне банкызының Тыва область конторазының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Кочетовтуң барын талакы № 57 соңгулда округунга—ТУДЫЕВА Екатерина Васильевна—1929 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, облпотребсоюзтуң тудуг эргелелиниң ажылчыны, облпотребсоюзтуң тудуг эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Сельскаяның төп № 78 соңгулда округунга—ЕНЗАК Долгар Шагдыровна—1912 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, область эмнелгезиниң медсестразы, тыва кедээ ажыл-агый техникумунуң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Сельскаяның мурнуу талакы № 79 соңгулда округунга—ГУРТОВОЙ Василий Михайлович—1927 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнүнге кандидат, областың коммунал ажыл-агый килдизиниң АТК-зының чолаачызы, областың коммунал ажыл-агый килдизиниң АТК-зының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Почтаның барын талакы № 80 соңгулда округунга—ХЕРТЕК Серен Кускуноровна—1932 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, хлеб заводунуң кондитери, хлеб заводунуң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Кызылдың № 81 соңгулда округунга—КИРПИЧНИКОВА Анастасия Николаевна—1914 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, № 2 столоваяның эргелекчизи, Кызылдың горпозунуң дөрткү салбырының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Сельскаяның барын талакы № 82 соңгулда округунга—БАРДЮГОВА Дарья Ивановна—1931 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, нефтьбаазаның кывар үүлдү хүлээп алыр болгаш үндүрүп бөөр ажылчыны, нефтьбаазаның ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Песочнаяның № 83 соңгулда округунга—АНДРЕЕВА Анна Ивановна—1930 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, хоорайның харылзаа конторазының телегравының электри-механиги, хоорайның харылзаа конторазының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Песочнаяның мурнуу талакы № 84 соңгулда округунга — ВАСЬКИНА Зинаида Ивановна—1931 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, парикмахер-мастер, хоорайның парикмахерскааларының ажылдакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Сесерлигниң чөөн талакы № 85 соңгулда округунга—ДУКЕЖЕК Сат Шангыроловна — 1920 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, башкылар билиги бедидер институттуң эге класстар кабинединиң эргелекчизи, областың улус өөредилге килдизиниң башкылар билиги бедидер институттуң коллективтериниң ниити хуралындан депшиттирген.

Болотная ындының № 86 соңгулда округунга—СЕЛЕЗНЕВА Анастасия Михайловна—1927 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, кино тарадыгазының улуг монтажниги, кино тарадыкчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Сесерлигниң төп № 87 соңгулда округунга—СИЗЫХ Николай Васильевич—1928 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, область эмнелгезиниң улуг эмчизи, область эмнелгезиниң коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Чеховтуң № 88 соңгулда округунга—БЕСЕРАБОВ Иван Захарович—1912 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, «Коммун-тудуг» септелге-тудуг эргелелиниң бызаңчылар бригадазының бригадири, «Коммун-тудуг» септелге-тудуг эргелелиниң ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Сесерлигниң мурнуу № 89 соңгулда округунга—ШЕСТЕРИКОВА Анна Иннокентьевна—1925 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, школа-интернаттың кижизидикчизи, школа-интернаттың коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Шык-Бажының барын № 90 соңгулда округунга—КУЛАКОВА Лидия Петровна—1926 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, чунар бажының улуг аштакчызы, хоорай чунар бажыңнарының коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Паромнуң № 91 соңгулда округунга—СУХИНИН Николай Галактионович—1926 чылда төрүттүнген, партия кежигүнү эвес, электрик-механик, Кызылдың сайгарылга баазазының ажылчыннарының болгаш албан-хаакчыларының ниити хуралындан депшиттирген.

Хем кыдыының барын № 92 соңгулда округунга—САРЫГЛАР Дамчай Шойдупович—1933 чылда төрүттүнген, ВЛКСМ кежигүнү, облпотребсоюзтуң план килдизиниң экономизи, облпотребсоюз коллективиниң ниити хуралындан депшиттирген.

Топографияның соңгу № 93 соңгулда округунга—ХӨПЕЕК Салчак Авыдаевна—1922 чылда төрүттүнген, СЭКП кежигүнү, тубдиспансерниң медсестразы, облгубдиспансерниң ажылдакчыларының ниити хуралындан депши

Куба Республика. Мансанильонун чоогунда туруп турар фермаиың мал ажылдыг тараачыннарын бо чурукта көргүскен.
СЭТА-ныҢ фотохрониказы.

Лондонга „тулчуушкун“

ЛОНДОН. (СЭТА). Патрис Лумумбага тураскаал болдурган митингинин киржиҢчилери чоокта чаа Лондонда бельги элчин черинин чанынга бүдүн чартык шактың дургузунда туруп, чалбыыштыг патриотту болгаш ооҢ эштерин бельги чалчаларның араатанзыг ёзу-биле өлүргенинге боттарының килениг удурланыышкынын илергейлеп турганнар.

Хөй чыскаалчылар «өлүрүкчүлер» деп алгырбышаан, полицейжи таҢныылларны таватыр элчин черинче кирип келгеннер, ынчалзажок полициянын отрядтары оларны доктааткан. ЭлэҢ каш минуталарның дургузунда кадыг-дөшкүн тулчуушкунну демисел үргүлчүлеп келген, ооҢ түннелинде полиция чыскаалчыларны элчин черинин бажыныдан таадыр аргалыг болган.

ОоҢ өске чыскаалчылар бельги элчин черинче өске талазындан киреринде база ораладшкан. Элчин черинге оларга аттыг полиция ужуражы берген. Чыскаалчылар оортан кортпааннар. Олар полицейжи таҢныыл черинче чаза таварып киргеш, элчин черинче бурунгаарлап бар чораан. Полициянын далаштыг немежип келген таҢныылдары чыскаалчыларны тараткан. ООҢ сөөлүнде парламент кежигүну лейборист Феннер Брокуэй Лумумбаны өлүргенинге удурланыышкынын чагаазын бельги элчин черинин ажылдакчызынга тудускан.

Сөөлгү дыннадыглар-биле алырга, бельги элчин черинин чанынга болган ол чыскаалдын үезинде полиция 30 чыгам кижини тудуп хоруг-даан.

Португалчыларның демисели

АФИНЫ. (СЭТА). Лиссабондан алган дыннадыында «Неа» солуннун бижээни: «Салазарның диктаторжу ёзу-чурумунга удур хөделип эгелөөн партизаннарның баштайгы дайынчы отрядтары Португалиянын дагларында тыптып келгилөөн». «Санта Мария» пароходка болган үймөөн болза Португалияга бүгүнүнүн тура халыышкынның эгези болур деп бодал бодун бадыткан турар» деп ук солун үргүлчүлеп бижөөн. «Шынында чуруттун иштинде-даа база ол ышкаш португал колонияларда-даа диктаторга удур күштүг шимчөөшкин калбарган болгаш Салазарга ол эки чүү-даа бербес».

Куба Республика. Мансанильонун чоогунда туруп турар фермаиың мал ажылдыг тараачыннарын бо чурукта көргүскен.
СЭТА-ныҢ фотохрониказы.

КИЛЕҢ ХАЙНЫП ТУРАР

☆ ☆ ☆

Шанхайга митинг

ШАНХАЙ. (СЭТА). Конгонун национал маадыры Патрис Лумумбаны болгаш ооҢ эштерин араатанзыг ёзу-биле өлүргенинге удурланыышкынның митингилери болгаш чыскаалдары чоокта чаа Шанхайга болган.

Шанхайның чуриттакчылары Кыдаттың 650 миллион бүгү улузубиле кады Конгонун хамаарышпас чоруу болгаш хосталгазы дээш туруштуг демиселчилер Патрис Лумумбаны болгаш ооҢ эштерин өлүрген империалистерниҢ чаа ханныг үүлгедиинге шиитпирлиг удурланып турар деп ККП хоорай комитединин секретары Чэн Пэй-сянь митингиге медеглөөн. Конго улустун бодунун чуртунун национал хамаарышпас болгаш куруне талазы-биле бүрүн будун турар чоруун камгалап алыр дээш чоруп турар чөптүг демиселин кыдат улус деткип турар деп ол чугаалаан.

Совет-кыдат найырал Ниитилелинин төлөөлериниҢ баштыны Ф. В. Константинов митингиге база чүве чугаалаан.

Конгонун национал маадыры Лумумбаны болгаш ооҢ эштерин өлүргенинге удурланыышкынның митингилери болгаш чыскаалдары Шанхайның янзы-бүрү районнарынга болгулаан болгаш анаа 400 мун ажыг кижи киришкен.

Чехословак чазактың медеглели

ПРАГА. (СЭТА). Чехословак чазактың медеглелинде чугаалап турары болза, чехословак чазак Патрис Лумумбаны болгаш ооҢ эштерин кара сагыштыг өлүрген чорукту бүгү чехословак улустун өмүнөөзинден шиитпирлиг буруу шаап тур.

Бельги колонизаторларны болгаш Мобуту — Чомбе — Касавубунун бөлүүн каргавышаан, Чехословакияның чазааның демдеглеп турары болза, ол бужар үүлгедиг дээш шуут харыысалганы КНО-нун чингине секретары Хаммаршельд болгаш КНО-нун Конгода шериглериниҢ командылалы чыктээр ужурлуг.

Чехословак чазак буруулугларны ялалаарын болгаш ХаммаршельдиниҢ албан-дужаалдан дүжерин негеп турар. Конго улустун демисели-биле бодунун эп-сеткилин каттыштырып турарын чехословак чазак медеглеп турар.

ПентагоннуҢ планнары

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). «Нью-Йорк таймс» солуннун корреспондентизи Рэймондунун дыннадып турары болза, АКШ-тың шериг-далай флодунуҢ беш корабльдери Африканың порттарынче «чаагай сеткилдиҢ аянчоруун» кылыр дээр чылдак-биле Гвинея шенекте туруп турар. Шынында Конгода байдал-биле холбаштыр онза хемчеглер алыры эргежок чугула апарган таварылгада хереглээри-биле ол корабльдер ында туруп турар» деп Рэймонд демдеглеп турар. Оларның аразында «Эрмитаж», «Грэхэм Кантри» дээр — шериг дүжүрер ийи корабльдер бар болгаш оларда далайның 500 чадаг-шериглери бар, «Фогельгезанг», «Гиринг» дээр эсминецтер, улуг эвес «Неспелен» деп таккер база бар.

Рэймондунун дыннадып турарын ёзугаар алырга, ужар үүлдеН дүжүрер дивизияны болгаш чадаг-шериг дивизиязын, а ол ышкаш хандырылга кезектерин—шупту 80.000 кижини «черек апарган таварылгада» Конгоже октаарының планнарын Пентагоннун тускай эртемниглери ажылдап кылып турарлар.

Айыыл чок чорук Чөвүлелинде

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-ның корреспондентилери Г. Шишкин, Н. Крестников оларның дамчытканы болза:

Февраль 20-де Айыыл чок чорук Чөвүлели Конгода байдалды чугаалажып көөрү-биле база катап чыыл-ган.

Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралы ажыттынгалак турда-ла Хаммаршельд болза, Лумумбаның 6 соратныктерин — күрүне министри Лумбала, Чөөн можунун премьер-министри Финант, Стэнливильдин жандармериязының начальниги Фатаки, Конгонун премьер-министриниҢ консультантызы Эленгаза, Конгонун Аныяктар эвилелинин даргазы Нэуза болгаш Янгара оларны ЛеопольдвильдеН Ваквангага аппаргаш, өлүрген дээр дугайында дыннадыгны алдым деп медеглөөн.

Хаммаршельд ол өлүрүкчү чорукбиле холбаштыр бодунун «килениҢнөөшкинин» илергейлеп турган.

ХаммаршельдиниҢ соон дарый Либерияның төлөөлекчизи Пэдмор санал бергеш, ооҢ төлөөлери африка күрүнелериниҢ төлөөлекчилери-биле сүмележир болгаш Конго талазыбиле боттарының туружун эде көөр аргалыг болган турар төлөөде Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралын хүндүскүүнүҢ 3 шакка чедир соңгаарладыгын санаалдаан.

АКШ-тың төлөөлекчизи Стивенсон, конго улустун 6 политиктиг удуртукчуларын өлүргени-биле холбаштыр кайгаашкыныны болгаш килениҢнөөшкинин бодунун чазаның өмүнөөзинден илергейлөөш, Конгода үүлгеттинип турар араатанзыг болгаш күүлгөөшкинниг чорукту болдурбас сорулга-биле КНО-нун далаштыг болгаш ажыктыг кылдыр хөделирин негөөн.

Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралын 3 шакка чедир соңгаарладыр дугайында Либерияның төлөөлекчизиниҢ саналын Стивенсон деткөөн.

КАР-ның төлөөлекчизи Лютфи Конгода чаа халаптыг болуушкуннар-биле холбаштыр ханы килениҢнөөшкинин илергейлөөн. Конго улустун араатанзыг ёзу-биле өлүрткен удуртукчуларының ханы Касавубунун холунда борашкан болгаш ам Каттышкан Нациялар Организациязын колонизаторларның чепсөө кылдыр көрүп турар деп ол медеглөөн. Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралын хүндүскүүнүҢ 3 шакка чедир соңгаарладыр дугайында Либерияның төлөөлекчизиниҢ саналын Лютфи деткөөн.

Дараазында совет төлөөлекчи В. А. Зоринге сөс берген.

Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралын соңгаарладыр деп шиитпирни киирип турда, пятницада бистиҢ төлөөлериҢ чугаалап турганы сезиглениишкиннер бадыткаттынган дээрзин демдеглөөр ужурга совет төлөөлер таваржып турар-дыр деп ол чугаалаан. Соңгаарладыр чоруктун хүн бүрүзү Конгода өлүрүкчү чоруктун ёзу-чурумунга холду сула салып бергени-биле дөмей дээрзин совет төлөөлер ынчаарда медеглеп турган. Соңгаарладыр чоруктун хүн бүрүзү — ол дээрге чаа кыжаныышкын, чаа когараалдар-дыр деп совет төлөө демдеглөөн. Бир эвес КНО бельги агрессорларга удур шиитпирлиг хемчеглерни алыр талазы-биле идепкей чок чоруун көргүзер болза, ол дээрге халаптыг чорук болур дээрзинге ханы бүзүрел турар бис дээрзин В. А. Зорин медеглөөн. Конго улустун национал кадрлары чок кылып турар ёзу-чурум-биле эптежип болбас. КНО-нун тугунун ханга боражып турары-биле эптежип болбас. Касавубу, Мобуту, Чомбе оларның ёзучуруму колонизаторларның Конгога дегөөн ёзу-чуруму-дур дээрзин совет төлөөлекчи демдеглөөн. Бельгичилерни саат чокка үндүр сывырбас, оларның чалчаларын тудуп хоругдавас болза национал хостаашкын болдунмас. Бир эвес Конгону болгаш КНО-нун ат-алдарын ёзулуг камгалап алырын күзөөр болзувусса, кара-чаҢгыс түнел — Совет Эвилелинин киирген саналдары болур деп В. А. Зорин үргүлчүлеп чугаалаан.

Чингине секретарының дугайында совет төлөөлериниҢ чугаалаан үүлдерин бөгүүгү болуушкуннар база катап бадыткан турар дээрзин В. А. Зорин үргүлчүлеп чугаалаан. Өлүрүкчү чоруктун дугайында дыннадыгларны чингине секретардан Айыыл чок чорук Чөвүлели үргүлчү ап турар-дыр, а ол дугайында чингине секретарь килениҢнөөшкинин ниити эренгей өөстери-биле илергейлеп турар. Ынчалзажок ол чорук үүлгеткен фактыларның политиказы дээш харыысалгадан ону камгалап ап шыдавас. Совет төлөөлериҢ бодалыбиле болза, бөгүн айтырыгны чугаалажып көөрүн доозары база бельги агрессияны соксадыр болгаш кемниг идеггеттерни ялалаар дугайында шиитпирни хүлээп алыры эргежок чугула болуп турарын В. А. Зорин демдеглөөн. Совет резолюция тургустунган байдалдан уштунуп үнериниҢ кара чаҢгыс аргазын хандырып турарын ол демдеглөөн.

Саналының түннелинде В. А. ЗориниҢ чугаалааны болза, совет төлөөлер ЧөвүлелдиҢ хуралын хүндүскүүнүҢ 3 шакта чыылдырарына удурланмайн турар, ынчалзажок саададыр чорукту болдурбазының дугайын база катап сагындырып тур.

ООҢ соонда Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ кежигүннери хуралды хаар болгаш хүндүскүүнүҢ 3 шакта ажылды катап эгелөөр деп бир үнбиле чөпшөөрешкен.

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-ның корреспондентилери Г. Васильев, В. Озеров оларның дамчытканы болза:

Февраль 20-де Конгода байдалдың дугайында айтырыгны чугаалажып көрүп турар КНО-нун Айыыл чок чорук Чөвүлели бодунун ажылын катап эгелөөн.

Англияның төлөөлекчизи Патрик Дин бир дугаарында санал бергеш, «сезиктиг байдалдарда дээрги Лумумбаның өлүрткени-биле холбаштыр хараадаашкынын» көөргеттинген болгаш өлүрүкчүлерни буруу шаап көөр галазы-биле чаҢгыс-даа сөстү чугаалаваан база ол бужар үүлгедигнин кол удуртукчуларының бирээзи — Хаммаршельдини камгалаан.

Өске колониалисчи күрүненин төлөөлекчизи — Францияның төлөөзи Берар база-ла ындыг уткалыг саналды берген. ЧилиниҢ болгаш Эквадорнун төлөөлери оларның саналдарын херек кырында катаптап турганнар.

Дараазында ССРЭ-ниҢ төлөөлекчизи В. А. Зорин сөс алган. Конго патриоттарны өлүрген дугайында чаа медээ билдине бээри-биле дораан-на ЧөвүлелдиҢ хүндүскү хуралынга Либерияның, КАР-ның болгаш Цейлоннун киирген резолюциязының ийги төлөвилелин ол анализтеп чугаалаан.

ОоҢ ынай В. А. Зорин резолюцияның совет төлөвилелинге тодаргай доктааган. Конгода байдалды үндезиния-биле өскертиринге, үндезинибиле экижидеринге хөделишкиннериҢ программазын ук төлөвилел көрүп турар дээрзин ол чугаалаан. Резолюцияның совет төлөвилели бельги агрессорларны буруу шаап, колонизаторларны болгаш оларның чалчалары Чомбе биле Мобуту оларны чайладырын негеп, КНО-нун чингине секретарының негеп, албан-дужаалынган Хаммаршельдини дүжүрериниҢ мөөрөнгей шынарлыг резолюция болган.

ООҢ сөөлүнде Айыыл чок чорук Чөвүлели КАР-ның, Цейлоннун болгаш Либерияның резолюциязының ийги төлөвилелин бадылаарынче кирген. Конгода политиктиг ажылдакчыларны дүрүм чок ёзу-биле тудуп хоругдааның болгаш өлүргенин шыңгыы буруу шаап, кемниг үүлгедиглерни соксадырын кыйгырып, куштерни ажыглаарына чедир хемчеглерни алырын КНО-га сүмелеп турар ол төлевилел чамдык кижилериҢ сагыжынга таарышпаан. Чижээ, АКШ-тың төлөөлекчизи Стивенсон резолюцияның дээштиин кошкадыр болгаш конго улустун политиктиг удуртукчуларын араатанзыг ёзу-биле өлүргени дээш харыысалга хүлээр кижилериҢ дугайында бүгү делегейге билдингир айтырыгны бүлүртүүнедир сорулгалыг чазалгаларны киирген. Ол чазалгаларның бирээзи ол үүлгедиглер дээш Конгода бедик албан-дужаалдарны эдилеп турар кижилериҢ харыысалгалыг болурунун дугайында үүлдү резолюцияның төлевилелинден казыырын саналдап турар. Оон өске чазалга ниитиге билдингир фактыларга чөрүштүр, ол политиктиг өлүрүүшкүннүн болган черлериниҢ — Леопольдвиль, Катанга болгаш Мурнуу Касаниің санынга Конгонун дүрүм ёзугаар чазааның түр найысылалы Стэнливильди немей киирерин саналдап турар.

ЧаҢгыс үн-биле хүлээп алыр чорукту чедип алырын күзевишаан, резолюция төлевилелиниҢ авторлары чамдык үүлдер талазы-биле америк төлөөниҢ күзелдеринге уткуштур барганнар, ынчалзажок резолюцияны сүүзүн чок кылып турар АКШ-тың үстүнде айыткан ийи чазалгаларынга шиитпирлиг удурланганнар. Стэнливильди киирер дугайында АКШ-тың чазалгазы хүлээп алдынмайн барган, чүге дээрге анаа ЧөвүлелидиҢ доктаамал кежигүну — Совет Эвилели удур бадылаан. Ол чазалгага Цейлон биле КАР база удур бадылаан. АКШ-тың төлөөлери, буураашкына таварышкаш, өлүрүкчүлерни камгалаарынче боттуу-биле угландырган чаа кажарлаашкынны кылган. Конгонун премьер-министри Думумбаны болгаш конго улустун өске-даа шылгарааңгай удуртукчуларын араатанзыг ёзу-биле өлүрген черлерни айтып турар үүлдү резолюциядан шуут казыыр деп АКШ-тың төлөөлери саналдап турган.

АКШ-тың төлөөлериниҢ чазалгазын — «...араатанзыг болгаш өлүрүкчү чорук Конгонун Леопольдвильге, Катангага болгаш Мурнуу Касаиге болган» деп киирилде сөстерни үүлдеН казыырын бадылаашкынга киирген. Чазалганы хүлээп албайн барган, чүге дээрге анаа удур резолюцияның ийи авторлары—КАР, Цейлон-биле кады Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ доктаамал кежигүну — Совет Эвилели удур бадылаан.

Оон дараазында үш чурттарның резолюциязын ниитизи-биле бадылаткан. Ол резолюция дээш алды күрүнелериҢ — ССРЭ-ниҢ, Цейлоннун, КАР-ның, Либерияның, Эквадорнун болгаш ЧилиниҢ төлөөлери бадылаан. ЧаҢгыс-даа чурттун төлөөзи анаа удур бадылаваан болгаш АКШ, Англия, Франция, Турция болгаш чанкайшист дадагалзаан.

Мынчангаш барыын талакы күрүнелериҢ өөлөөн туружунун түннелинде Конгода ханныг үүлгедиглерни саналдап турар резолюция хөй нуруузун эргежок чугула негеп турар чеди бадылаашкынны албаан болгаш хүлээп алдынмайн барган.

Бадылаашкынның түннелдери-биле холбаштыр ССРЭ-ниҢ төлөөзи В. А. Зорин чамдык демдеглелдерни кылган. Конгода өлүрүкчү шынарлыг дошкуурадыг үүлгедиглер-биле холбаштыр удурланыышкынын болгаш хомудалын сөс кырынга чугаалап турар кым-бир кижилер шуптузу кажан ажыл-херекти чугаалажып көөрүнге болгаш демиселдин тодаргай хемчеглерин алырынга чедип кээрге, бедүүн кызыгаарлаттынган резолюцияны хүлээп алырынга моондактаан дей чүвени сөөлгү резолюцияның бадылаашкыны көргүсү деп ол чугаалаан. Айыыл чок чорук Чөвүлели болза чүвениҢ шыныг байдалын кандыг-даа янзы-биле хажыдарынын оралдажыышкынының херечизи болур. КолониализмниҢ агентилериниҢ кемниг үүлгедиглерин буруу шаап турар кандыг-даа резолюцияны хүлээп албазынга бисти колонизаторларның тактиказы чедирип келди. Мынчангаш чамдык күрүнелериҢ антиколониализми хоозун сөс болуп арткан.

Совет төлөөлекчиниҢ ООН ынай айытканы болза, Азияның болгаш Африканың чурттарының Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хүлээп алдынган резолюциязы четпестерлиг турзажок түннелдиг рольду ойнап болур чадап чок. Конгога тайбынны хандырар болгаш ооҢ хамаарышпас чоруун катап тургузар сорулга-биле ол чурттан бүгү бельги агрессорларны доп-дораан чайладып үндүреринге ол резолюцияга даянып алгаш шиитпирлиг хемчеглерни алырынче Каттышкан Нациялар Организациязын В. А. Зорин кыйгырган. Совет Эвилели конго улустун ёзулуг хосталгазы дээш демиселди бодунун талазындан чайгылыш чокка үргүлчүлөөр деп ол демдеглөөн.

Тус чернии-биле 4 шак 20 минута (Москваны-биле 12 шак 20 минута) турда Айыыл чок чорук ЧөвүлелиниҢ хуралы доозулган.

ГРИППТИ ТАРАТПАҢАР!

Грипп — халдавырлыг аарыг. Грипп болза, чоок черге олургаш азырып бышкырганда база чугаалашканда чараа чаштанчыларын дамчыштыр, дүпкүден болгаш аарыг кижи чөдүргининден, ошкажыышкындан болгаш хол тудушканындан дамчыштыр, чоттунар аржыылдан, думчук аржыылындан, аяк-савадан болгаш аарыг кижиниҢ эдилеп ажыглаан өске-даа үүлдериниҢ дамчыштыр нептереп тараар.

Грипп суук думаа-биле, чөдүлбиле, мага-боттуҢ ниити кошкак чоруу-биле база эьт изиишкининиҢ улгадыышкыны-биле тыптыр.

Грипптен аарый бергенинерде эмчиге доп-дораан барынар база эмчиниҢ айыткан чурумун болгаш эмнээшкинин шыңгыы сагынар.

БОДУН БОЛГАШ ДОЛГАНДЫР ТУРАР КИЖИЛЕРНИ ГРИППТЕН КАНЧААР КАМГАЛААРЫЛ

Чөдүрерде болгаш азырарда аскыдарны база думчуунарны думчук аржыылы-биле дуй тудунар, долгандыр турар кижилерден өскээр көрнүп алыҢар, шала кырынче дүпкүрбеҢер.

Хол тутчурундан болгаш ошкажыындан чайлап чорунар.

ХолдарыҢарны удаа-дараа чуҢар база мага-боттуҢ, иштики хевинериҢ болгаш идиниҢериҢ арыг-шеверин сагыҢар. Чем чиириниҢ мурнунда холуҢарны чуҢар.

Грипптен аараан кижи-биле чаҢгыс орунга кады удуваҢар, ниити аржыылды, думчук аржыылын, орун-дөжек херекселин болгаш өске-даа иштики ак-хепти кады ажыглаваҢар база чаҢгыс аяк-савадан аъш-чем чивенер.

Удуур өрөөлди агаарладып турунар.

Бодунарның организминерни спорт болгаш гимнастика-биле быжыглаҢар. Арыг агаарга агаарлап турунар.

Грипптен аараан хире демдектиг бичии уругларны школаже, уруглар садынче, яслиже база өске уругларже чорутпаҢар.

Грипптен аараан иелер уруг азыраарда, ылангыя уруг эмзирерде аскынарны болгаш думчуунарны марля-биле шарып алыҢар.

БИР ЭВЕС БАЖЫҢДА ГРИППТЕН ААРААН КИЖИ БАР БОЛЗА ЧҮНҮ КЫЛЫРЫЛ

Аарыг кижини кадык кижилерден болдунар шаа-биле аҢгылаар.

Аарыг кижиге тускай өрөөлди база орунну үндүрүп бээр. Бир эвес аарыг кижини тускай өрөөлге чыттырары берге болза, ону улуг көжеге-биле үзүктээр. Аарыг кижини чылыдыр шуглап турган өрөөлди агаарладып турунар.

Аарыг кижи чыдар өрөөлдиҢ шалазын өл пөс-биле чуп турунар.

Аарыг кижи тускай аяк-саваны, чоттунар аржыылды, орун-дөжек херекселдерин болгаш өске-даа чүүлдерни ажыглап турарын хайгаараҢар. Аарыг кижиге дүпкү савазындан салып берицер, ону хүннүҢ-не чуп турунар.

Грипп-биле демиселдин бүгү чурумнарын сагыҢар база долгандыр турар кижилерден ооҢ күүселдезин негенер.

ТЫВА ОБЛАСТЫҢ САНИТАРЧЫРЫДЫЫШКЫН БАЖЫҢЫ.

Кыш-культура болгаш СПОРТ

Чоокта чаа Кызылда башкы институтунун 153 студентилери институттун комсомол-профэвилел крозунга киришкен. Оолдар 10 километрге чарышканнар. Юрий Непомнящих хамык өөрүн мурнаан болгаш бир дугаарында маҢнап келген, ооҢ көргүскен шагы—38 минута 56 секунда. А Виктор Карлов оортан 2 минута 30 секунда озалдап калгаш, ийиги черни эзлөөн. Үшкү черде—Юрий Зырянов болган.

Ниити санны алырга, шилчип турар кубокту физмат факультединиҢ 2-ги курузунун студентилери, ийиги черни—ол-ла факультеттиҢ 1-ги курузунун студентилери эзлегилөөн.

Чурукта (солагай талазындан оҢ талазынче): Юрий Непомнящих, Виктор Карлов болгаш Юрий Зырянов.

Сөзү болгаш фотозу **В. Уколовтуу.**

ЧЕР БОЛГАНДА

Калуга. (СЭТА). Түс чернин «Локомотив» деп стадионунун катогунга Калуга, Ленинград, Новгород, Брянск, Псков, Смоленск, Тула областарның болгаш Ленинград хоорайның бүдүрүлге коллективтериниҢ конькичилериниҢ зона маргылдаалары доозулган. Анаа Ленинград хоорайның командазы тиилөөн.

* * *

Тула. (СЭТА). Мында оолдар, уругларның аразында коньки спортунун зона маргылдаалары доозулган. Ленинград хоорайның, Ленинград, Новгород, Псков, Брянск, Смоленск, Калуга болгаш Тула областарның командалары бирги чер дээш демисешкен.

Команда талазы-биле бирги черни Ленинград хоорайның спортсменнери эзлөөн, ийиги черни Тула областың аныяк конькичилери алган. Ол ийи команда РСФСР-ниҢ улустарының спартакиадазының шүүлдезинге киржир эргени чаалап алган.

* * *

Калинин. (СЭТА). МаҢаа спортсмен оолдар, кыстарның конькиге дүрген маниаарының зона маргылдаалары ийи хүн болуп эрткен. Анаа Воронеж, Владимир, Липецк, Москва, Калинин, Рязань, Орел болгаш Тамбов областарның командалары киришкен.

Бирги черни Москва хоорайның, ийиги черни Москва, үшкү черни Калинин областарның командалары эзлөөн.

Швейцар тренерниҢ бодалы

МОСКВА. (СЭТА). Швейцарияның «Урания» деп хоккей командазы Совет Эвилелинге чораан. СЭТА-ның корреспондентизи-биле беседазында ук команданың тренери Лелио Ригассинин медеглөөни болза:

— Совет Эвилелинге бистин чорааныысты бистин командаыска кончуг ажыктыг деп саналаар бис. Ону кончуг эки организастаан.

Мөөн бодап турарым ёзугаар алырга, совет хоккейистер ам кончуг күштүг-дүр. Бир эвес канадачылар делегей чемпионунга оюнун эжижитпес болза (бистер Москвага «Трэйд Смоук Итерс» команданың оюнун көрдүвүс), алдын медаль дээш демиселге совет хоккейистер чүгле чаҢгыс шынгыы удурланыкчылыг болур, ол болза, швед команда болур.

Совет көрүүчүлер биске улуу-биле уттуңдурбас, олар дээрге хоккейни дыка эки билирлер болгаш объективтиг судьялар-дыр.

Областа АГААР-БОЙДУСТУҢ байдалы

Бөгүн областа шокар булуттарлыг, хар шоолуг чагбас хүн болур. Хат кошкак болгаш чоорту өй-тап апаар, чамдык черлерге дыңыг. Агаарның температуразы: даглыг черлерге—5—10, чавыс черлерге—11—16, а Кызылга—14—16 градус соок.

Редактор К. С. ШОЙГУ.

КИНОТЕАТРЛАРГА

БӨГҮН

«ВЛКСМ-НИҢ 30 чылы» (улуг залга): **«Кобра деп сүлчээ»**—11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда; биче залга: **«Волочаевси хүннери»**—4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Өлүм чок гарнизон»—11.15, 1.15, 9.15 шактарда; **«Хып турар хем»**—3.15, 5.15, 7.15 шактарда.

«ВОСТОК»: «Ийи дайынчы»—3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

деп кинону көрүнер.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл, Щетинкин кудумчузу, бажын № 3 ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторнун 24-63, редакторнун оралакчызынын 35,24, пропаганда киллизинин 23-54, харыысалгалыг секретарының болгаш харыысалгалыг дежурныйының 23-35, көгээ ажыл-агый, улетпүр болгаш транспорт киллистеринин 25-38, партийжи-амыдырал болгаш культура - амыдырал киллистеринин 37-13, иштики информация киллизинин 20-60, чагаа болгаш совет тургузуг киллистеринин 21-27, литажылдакчыларның 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларның 21-47. Солун келбейн барганда 32-75 телефонче долгаар.

ТС—00693. Чагыг № 379. Культура эргелелинин типографиязы